

Souhrnná teritoriální informace Rusko

Zastupitelský úřad 15. 5. 2020 21:43

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.22)
3. Vztahy země s EU (s.28)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.30)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.39)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.41)
7. Kontakty (s.67)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Podkapitoly:

- 1.1. Oficiální název státu, složení vlády
- 1.2. Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)
- 1.3. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.
- 1.4. Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let
- 1.5. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba
- 1.6. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)
- 1.7. Daňový systém

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

Oficiální název státu:

Ruská federace Rusko (Российская Федерация - Россия)

Hlava státu: Hlavou státu je od 7. května 2018, prezident Vladimir Vladimirovič Putin, který vyhrál prezidentské volby konané 18. března 2018 se ziskem 76,69 % hlasů v prvním kole voleb.

Složení vlády: předseda vlády MIŠUSTIN Muchail Vladimirovič

Federální služba pro vojensko-technickou spolupráci (FSVTS)

vedoucí: ŠUGAJEV Dmitrij Jevgenjevič

115324 Moskva, Ovčinnikovskaja nabřežnaja 18/1

tel: +7 495 950 98 08

web: www.fsvts.gov.ru

mail: zapros@fsvts.gov.ru

Federální služba pro technickou a exportní kontrolu (FSTEK)

vedoucí: SELIN Vladimir Viktorovič

105066 Moskva, Staraja Basmannaja ulica 17

tel.: +7 499 261 16 34

web: www.fstec.ru

mail: postin@fstec.ru

Ministerstvo spravedlnosti RF (Minjust)

ministr: ČUJČENKO Konstantin Anatoljevič

119991 Moskva, Žitnaja ulica 14

tel.: +7 495 994 93 55

web: www.minjust.ru

Federální vězeňská služba (FSIN)

vedoucí: KALAŠNIKOV Alexandr Petrovič
119991 Moskva, Žitnaja ulica 14
tel.: +7 495 983 85 58
web: www.fsin.su
mail: udmail@fsin.ru

Federální služba výkonu soudních rozhodnutí (FSSP)
vedoucí: ARISTOV Dmitrij Vasiljevič
107996 Moskva, ulica Kuzněckij most 16/1, budova 1, 107996 Moskva, Gazetný pereulok 7 budova 1
tel.: +7 800 250 39 32
web: www.fssprus.ru
mail: ca@fssprus.ru

Federální služby a agentury, jejichž činnost řídí prezident RF:
Státní služba kurýrního spojení RF (FGS)
ředitel: TICHONOV Valerij Vladimirovič 109240 Moskva, ulica Soljanka 8
tel.: +7 495 606 13 40
web: www.gfs.gov.ru
mail: info@gfs.ru

Služba vnější rozvědky RF (SVR)
ředitel: NARYŠKIN Sergej Jevgenjevič 119034 Moskva, ulica Ostoženka 51 budova 1
tel.: +7 499 245 33 68, +7 499 255 79 38.
web: www.svr.gov.ru
mail: svr@gov.ru

Federální služba bezpečnosti RF (FSB)
ředitel: BORTNIKOV Alexandr Vasiljevič 107031 Moskva, ulica Bolšaja Lubjanka 1/3
tel.: +7 495 224 22 22
web: www.fsb.ru
mail: fsb@fsb.ru

Federální služba vojsk Národní gardy RF (Rosgvardija)
ředitel: ZOLOTOV Viktor Vasiljevič 111250 Moskva, ulica Krasnokazarmennaja 9a
tel.: +7 495 361 84 11, +7 495 622 3911
web: www.rosgvard.ru

Federální služba ochrany Ruské federace (FSO)
Ředitel: KOČNĚV Dmitrij Viktorovič 109012 Moskva, Kr

místopředseda a vedoucí Úřadu vlády GRIGORENKO Dmitrij Jurjevič

místopředsedkyně ABRAMČENKO Viktorija Valerijevna

místopředseda BORISOV Jurij Ivanovič

místopředseda OVERČUK Alexej Logvinovoč

místopředseda CHUSNULLIN Marat Šakirzjanovič

místopředsedkyně GOLIKOVA Tatjana Alexejevna

místopředseda a zmocněnec prezidenta v Dálněvýchodním federálním okruhu TRUTNĚV Jurij Petrovič

místopředseda ČERNYŠENKO Dmitrij Nikolajevič

Ministerstvo vědy a vyššího vzdělávání RF (Minobrnauki)

ministr: KOTJUKOV Michail Michailovič 125993 Moskva,

Tverskaja ulica 11

tel.: +7 495 539 55 19, +7 495 547 13 16

web: www.minobrnauki.gov.ru

mail: info@minobrnauki.gov.ru

Ministerstvo přírodních zdrojů a ekologie RF (Minprirody)

ministr: KOBYLKIN Dmitrij Nikolajevič Bolšaja Gruzinskaja ulica 4/6

tel. +7 495 254 48 00, +7 800 222 48 01

www.mnr.gov.ru

mail: minprirody@mnr.gov.ru

Federální služba pro hydrometeorologii a monitoring životního prostředí (Rosgidromet)

vedoucí: ŠUMAKOV Igor Anatoljevič 125993 Moskva, Novovagaňkovskij pereulok 12

tel.: +7 499 252 55 04, +7 499 252 94 84

web: www.meteorf.ru

mail: garkina@mcc.mecom.ru roshydromet@meteofr.ru

Federální služba pro dozor v oblasti využívání přírodních zdrojů (Rosprirodnadzor)

vedoucí: RADIONOVA Světlana Gennadjevna 125993 Moskva, ulica Bolšaja Gruzinskaja 4/6

tel.: +7 499 254 50 72, +7 499 753 30 92

web: www.rpn.gov.ru

mail: portal.rpn@mail.ru

Federální agentura vodních zdrojů (Rosvodresursy)

vedoucí: KIRILLOV Dmitrij Michajlovič 117292 Moskva, ulica Kedrova 8, budova 1

tel.: +7 495 719 00 77, +7 499 724 12 20 '

web: voda.mnr.gov.ru

mail: water@favr.ru

Federální agentura pro využívání nerostného bohatství (Rosnedra)

vedoucí: KISELJOV Jevgenij Arkadjevič 125993 Moskva, ulica Bolšaja Gruzinskaja 4/6'

tel.: +7 499 254 80 74, +7 499 254 43 22

web: www.rosnedra.gov.ru

mail: rosnedra@rosnedra.gov.ru

Federální agentura lesního hospodářství (Rosleschoz)

vedoucí: ANOPRIJENKO Sergej Michajlovič

115184 Moskva, Pjatnickaja ulica 59/19

tel.: +7 495 953 37 85

web: rosleshoz.gov.ru

mail: lesinfor@aha.ru

Ministerstvo průmyslu a obchodu RF (Minpromtorg)

ministr: MANTUROV Denis Valentinovič

123112 Moskva, Presnenskaja naberežnaja 10 budova 2

tel.: +7 495 539 21 66, +7 495 539 21 72

web: www.minpromtorg.gov.ru

mail: info_admin@minprom.gov.ru

Federální agentura pro technické regulování a metrologii (Rosstandard)

vedoucí: ABRAMOV Alexej Vladimirovič

123112 Moskva, Presnenskaja naberežnaja 10 budova 2,

tel.: +7 495 547 51 51

web: www.gost.ru

mail: info@gost.ru

Ministerstvo osvěty RF (Minprosvěščenija)

Ministr: KRAVCOV Sergej Sergejevič

127006 Moskva, ulica Karetnyj rjad 2

tel.: +7 495 539 55 19

web: <https://edu.gov.ru>

mail: info@edu.gov.ru

Ministerstvo RF pro rozvoj Dálného východu (Minvostokrazvitija)

ministr: KOZLOV Alexandr Alexandrovič 680030 Chabarovsk, ulica Šeronova 22

tel. +7 4212 97 00 10

109544 Moskva, ulica Školnaja 25; 119121 Moskva, ulica Burděnko 14 tel.: +7 495 537 06 44,

690091 Vladivostok, Okeanskij prospekt 17, budova 13 tel.: +7 423 223 00 80

683000 Kamčatskij kraj, Petropavlovsk-Kamčatskij, ulica Sovětskaja 35

web: www.minvr.ru mail: msk@minvr.ru, info@minvr.ru vld@minvr.ru

Ministerstvo zemědělství RF (Minselchoz)

ministr: PATRUŠEV Dmitij Nikolajevič

107139 Moskva, Orlikov pereulok 1/11

tel.: +7 495 607 80 00

web: www.mcx.ru

mail: info@mcx.ru

Federální ministerstva, jejichž činnost řídí prezident RF:

Ministerstvo vnitra RF (MVD)

ministr: KOLOKOLCEV Vladimir Alexandrovič

119991 Moskva, Žitnaja ulica 16

tel.: +7 495 667 02 99

web: www.mvd.ru

Ministerstvo pro civilní obranu, mimořádné situace a likvidaci následků živelných pohrom RF (MČS)

ministr: ZINIČEV Jevgenij Nikolajevič

109012 Moskva, Těatralnyj projezd 3

tel.: , +7 495 983 79 01

web: www.mchs.gov.ru

mail: info@mchs.gov.ru

Ministerstvo zahraničních věcí RF (MID)

ministr: LAVROV Sergej Viktorovič

119200 Moskva, Smolenskaja-Sennaja ploščad' 32/34

tel.: +7 499 244 16 06, +7 499 244 24 69

web: www.mid.ru mail: ministry@mid.ru

Federální agentura pro otázky SNS, krajanů v zahraničí a mezinárodní humanitární spolupráce (Rossotrudničestvo)

Vedoucí: MITROFANOVA Eleonora Valentinovna 119019

Moskva, ulica Vozdvizenka 18/9 tel.: +7 495 690 12 45, +7 (495) 609 92 48

web: www.rs.gov.ru

mail: rossotr@gov.ru

Ministerstvo obrany RF (Minoborony)

ministr: ŠOJGU Sergej Kužugetovič

119116 Moskva, Frunzenskaja nabřežnaja 22/2 tel.:eml-9

tel.: +7 495 982 08 76, +7 495 982 08 66

web: www.fso.gov.ru

mail: priemnaya_fso@gov.ru

Federální služba pro finanční monitoring (Rosfinmonitoring)

ředitel: ČICHANČIN Jurij Anatoljevič

107450 Moskva, Mjasnickaja ulica 39, budova 1

tel.: +7 495 627 33 26

web: www.fedsfm.ru

mail: info@fedsfm.ru

Hlavní správa speciálních programů prezidenta RF (GUSP)

vedoucí: LINĚC Alexandr Leonidovič

103132 Moskva, Staraja ploščad' 2/14,

tel.: +7 495 606 43 24

web: www.gusp.gov.ru

mail: gusp@gov.ru

Hospodářská správa prezidenta RF (Upravdělamí)

vedoucí: KOLPAKOV Alexandr Sergejevič
103132 Moskva, Nikitnikov pereulok 2 t
el.: +7 495 606 92 33
web: www.udprf.ru
mail: udprf@gov.ru

Federální archivní agentura (Rosarchiv)
ředitel: ARTIZOV Andrej Nikolajevič
115035 Moskva, Sofijskaja nabřežnaja 34, budova 1
tel.: + 7 495 190 55 33
web: www.archives.ru , rosarhiv.pf
mail: rosarchiv@gov.ru, rusarhiv@archives.ru

III. Federální ministerstva, jejichž činnost řídí vláda RF:

Ministerstvo zdravotnictví RF (Minzdrav)
ministr: MURAŠKO Michail Albertovič
127994 Moskva, Rachmanovskij pereulok 3
tel.: +7 495 628 44 53, +7 495 627 24 00, +7 495 627 29 44
web: www.rosminzdrav.ru
mail: info@rosminzdrav.ru

Federální služba pro dozor v oblasti zdravotnictví (Roszdravnadzor)
vedoucí: SAMOJLOVA Alla Vladimirovna
109074 Moskva, Slavjanskaja ploščad' 4, budova 1
tel.: +7 495 698 45 38, +7 499 578 02 30
web: www.roszdravnadzor.ru
mail: info@roszdravnadzor.ru

Federální lékařsko-biologická agentura (FMBA)
vedoucí: SKVORCOVA Veronika Igorevna
123182 Moskva, Volokolamskoje šosse 30
tel.: +7 499 190 51 29, +7 499 190 07 25
web: www.fmbaros.ru
mail: fmbaros@fmbaros.ru

Ministerstvo kultury RF (Minkultury)
ministr: LJUBIMOVA Olga Borisovna
125993 Moskva, Malj Gnězdnikovskij pereulok 7/6, budovy 1 a 2
tel.: +7 495 629 10 10
web: www.mkrf.ru
mail: mail@mkrf.ru

Federální služba pro veterinární a fytosanitární dozor (Rosselchoznadzor)

vedoucí: DANKVERT Sergej Alexejevič
107139 Moskva, Orlikov pereulok 1/11
tel.: +7 495 607 51 11
web: www.fsvps.ru mail: info@svfk.mcx.ru

Federální agentura pro rybolov (Rosrybolovstvo)
vedoucí: ŠESTAKOV Ilja Vasiljevič
107996 Moskva, Rožděstvěnskij bulvar 12
tel.: +7 495 628 77 00
web: www.fish.gov.ru
mail: harbour@fishcom.ru

Ministerstvo sportu RF (Minsport)
ministr: MATYCIN Oleg Vasiljevič
105064, Moskva, ulica Kazakova 18
tel.: +7 495 720 53 80
web: www.minsport.gov.ru mail: info@minsport.gov.ru
Ministerstvo pro výstavbu a bytové komunální hospodářství (Minstroj)
Ministr: JAKUŠEV Vladimir Vladimirovič
127994, Moskva, ulica Sadovaja-Samotečnaja 10/23, budova 1
tel.: +7 495 647 15 80
web: www.minstroyrf.ru

Ministerstvo dopravy RF (Mintrans)
ministr: DITRICH Jevgenij Ivanovič
109012 Moskva, Rožděstvěnka 1, budova 1
tel.: +7 499 495 00 00, +7 499 495 00 01
web: www.mintrans.ru
mail: info@mintrans.ru

Federální služba pro dohled v oblasti dopravy (Rostransnadzor)
vedoucí: BASARGIN Viktor Fjodorovič
125993 Moskva, Leningradskij prospekt 37, budova 1
tel.: +7 499 231 50 09
web: www.rostransnadzor.ru
mail: head@rostransnadzor.ru

Federální agentura letecké dopravy (Rosaviacija)
vedoucí: NERAĐKO Alexandr Vasiljevič
125993 Moskva, Leningradskij prospekt 37, budova 2
tel.: +7 499 231 50 09
web: www.favt.ru
mail: rusavia@scaa.ru

Federální silniční agentura (Rosavtodor)
vedoucí: KOSTJUK Andrej Alexandrovič
129085 Moskva, ulica Bočkova 4
tel.: +7 495 870 97 13

web: www.rosavtodor.ru

mail: rad@fad.ru

Federální agentura železniční dopravy (Rosželdor)

vedoucí: ČEPĚC Vladimír Jurjevič

105064 Staraja Basmannaja ulica 11/2, budova 2

tel.: +7 499 550 34 36

web: www.roszeldor.ru

mail: info@roszeldor.ru

Federální agentura námořní a říční dopravy (Rosmorrečflot)

vedoucí: POŠIVAJ Alexandr Ivanovič

125993 Moskva, ulica Petrovka 3/6

tel.: +7 495 626 11 00

web: www.morflot.ru

mail: ud@morflot.ru

Ministerstvo práce a sociální ochrany RF (Mintrud)

ministr: KOTJAKOV Anton Olegovič 127994, GSP-4, Moskva, ulica Iljinka 21

tel.: +7 495 606-00-60, +7 (495) 587-88-89

web: www.rosmintrud.ru

mail: mintrud@rosmintrud.ru

Federální služba pro otázky práce a zaměstnanosti (Rostrud)

vedoucí: IVANKOV Michail Jurjevič

101000 Moskva, Mjasnickaja ulica 40, budova 16

tel.: +7 800 707 88 41

web: www.rostrud.ru

mail: mail@rostrud.info

Ministerstvo financí RF (Minfin)

ministr: SILUANOV Anton Germanovič (pověřen výkonem funkce)

109097 Moskva, ulica Iljinka 9

tel.: +7 495 987 91 01

web: www.minfin.ru

mail: priemnaya@minfin.ru

Federální daňová služba (FNS)

vedoucí: EGOROV Daniil Vjačeslavovič

127381 Moskva, Něglinaja ulica 23

tel.: +7 800 222 22 22

web: www.nalog.ru

Federální finanční úřad (Kaznačejstvo)

vedoucí: ARTJUCHIN Roman Jevgenjevič

109097 Moskva, Bolšoj Zlatousinskij pereulok 6 budova 1

tel.: +7 800 222 27 77

web: www.roskazna.ru

Federální celní služba (FTS)

vedoucí: BULAVIN Vladimir Ivanovič
121087 Moskva, Novozavodskaja ulica 11/5
tel.: +7 499 449 77 71, +7 499 449 76 75
web: www.customs.ru
mail: fts@ca.customs.ru

Federální služba pro regulování trhu s alkoholem (Rosalkogolregulirovanije)

vedoucí: ALJOŠIN Igor Olegovič
125993 Moskva, Miuskaja ploščad' 3, budova 4
tel.: +7 495 587 03 33
web: www.fsrar.ru
mail: info@fsrar.ru

Ministerstvo digitálního rozvoje, spojů a masových komunikací RF (Minkomsvjaz)

ministr: NOSKOV Konstantin Jurjevič
123112 Moskva, Presnenskaja naberežnaja 10 budova 2
tel.: +7 495 771 81 00,
web: www.digital.gov.ru
mail: office@digital.gov.ru

Federální služba pro dozor v oblasti spojů, informačních technologií a masových komunikací (Roskomnadzor)

vedoucí: LIPOV Andrej Jurjevič
109074 Moskva, Kitajgorodskij projezd 7, budova 2
tel.: +7 495 983 33 93
web: www.rkn.gov.ru
mail: rsoc_in@rkn.gov.ru

Federální agentura pro tisk a masové komunikace (Rospečat')

vedoucí: SESLAVINSKIJ Michail Vadimovič
127994 Moskva, Strastnoj bulvar 5
tel.: +7 495 694 11 77
web: www.fapmc.ru
mail: info@fapmc.ru

Federální agentura spojů (Rossvjaz)

vedoucí: DUCHOVNICKIJ Oleg Gennadjevič
109289 Moskva, Nikolojamskij pereulok 3A, budova 2
tel.: +7 495 986 31 60
web: www.rossvyaz.ru
mail: mail@rossvyaz.ru

Ministerstvo ekonomického rozvoje RF (Minekonomrazvitija) ministr: REŠETNIKOV Maxim Gennadjevič

123112 Moskva, Presnenskaja naberežnaja 10 budova 2
tel.: +7 495 870 29 21, +7 495 870 86 39
web: www.economy.gov.ru
mail: mineconom@economy.gov.ru

Federální státní registrační, katastrální a kartografická služba (Rosreestr)

vedoucí: SKUFINSKIJ Oleg Alexandrovič
101000 Moskva, Čistoprudnyj bulvar 6/19
tel.: 8 800 100 34 34
web: www.rosreestr.ru/site
mail: rosreestr@rosreestr.ru

Federální agentura pro správu státního majetku (Rosimuščestvo)
vedoucí: JAKOVĚNKO Vadim Vladimirovič 109012 Moskva, Nikolskij pereulok 9
tel.: +7 495 539 58 62
web: www.rosim.ru
mail: rosim0@rosim.ru

Federální akreditační sužba (Rosakreditacija)
vedoucí: SKRYPNIK Nazarij Viktorovoč
125039 Moskva, Presnenskaja naberežnaja 10 budova 2
tel.: +7 495 539 26 70
web: www.fsa.gov.ru
mail: fgis@fsa.gov.ru

Federální služba intelektuálního vlastnictví (Rospatent)
vedoucí: IVLIJEV Grigorij Petrovič
125993 Moskva, Berežkovskaja naběrežnaja 24, bud. 12 (faktická adresa) 125993 Moskva, Berežkovskaja naběrežnaja 30/1 (poštovní adresa)
tel.: +7 499 240 60 15
web: www.rupto.ru
mail: rospatent@rupto.ru

Federální služba státní statistiky (Rosstat)
vedoucí: MALKOV Pavel Viktorovič
107450 Moskva, Mjasnickaja ulica 39, budova 1
tel.: +7 495 607 46 77
web: www.gks.ru
mail: stat@gks.ru

Federální agentura cestovního ruchu (Rosturizm)
vedoucí: DOGUZOVA Zarina Valerjevna
125039 Moskva, Presnenskaja naberežnaja 10 budova 2
tel.: +7 495 870 40 16
web: www.russiantourism.ru
mail: rt@russiantourism.ru

Ministerstvo energetiky RF (Minenergo)
ministr: NOVAK Alexandr Valentinovič
107996 Moskva, ulice Ščepkina 42,
tel.: +7 495 631 98 58, +7 495 631 87 46
web: www.minenergo.gov.ru
mail: minenergo@minenergo.gov.ru

Federální služby a federální agentury, jejichž činnost řídí vláda RF
Federální antimonopolní služba (FAS)

vedoucí: ARTĚMJEV Igor Jurjevič
123995 Moskva, Sadovaja-Kudrinskaja ulica 11
tel.: +7 499 755 23 23
web: www.fas.gov.ru
mail: delo@fas.gov.ru

Federální služba pro dozor v oblasti ochrany spotřebitelských práv a životní úrovně obyvatelstva (Rospotrebnadzor)
vedoucí: POPOVA Anna Jurjevna
127994 Moskva, Vadkovskij pereulok 18, budovy 5 a 7.
tel.: +7 499 973 26 90
web: www.rospotrebnadzor.ru

Federální agentura pro dozor v oblasti vzdělání a vědy (Rosobrnadzor)
vedoucí: MUZAJEV Anzor Achmedovič
127994 Moskva, ul. Sadovaja-Sucharevskaja 16
tel.: +7 495 984 89 19
web: www.obrnadzor.gov.ru
mail: pochta@obrnadzor.gov.ru

Federální služba ekologického, technologického a jaderného dozoru (Rostěchnadzor)
vedoucí: ALJOŠIN Alexej Vladislavovič
105066 Moskva, ulica A. Lukjanova 4, budova 1
tel.: +7 495 647 60 81
web: www.gosnadzor.ru
mail: rostehnadzor@gosnadzor.ru

Federální agentura pro státní rezervy (Rosrezerv)
vedoucí: GOGIN Dmitrij Jurjevič 109012 Moskva, Bolšoj Čerkasskij pereulok 6/7
tel.: +7 495 606 13 38, +7 495 606 10 57
web: www.rosreserv.ru
mail: info@rosreserv.ru

Federální agentura pro záležitosti mládeže (Rosmolodžož)
vedoucí: BUGAJEV Alexandr Vjačeslavovič
105062 Moskva, Podsosenskij pereulok 5
tel.: +7 495 688 80 08
web: fadm.gov.ru
mail: op@fadm.gov.ru

Federální služba pro otázky národností (FADN)
vedoucí: BARINOV Igor Vjačeslavovič
121069 Moskva, Trubnikovskij pereulok 19
tel.: +7 495 647 71 98
web: fadn.gov.ru
mail: info@fadn.gov.ru

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

Počet obyvatel ke dni 1. 1. 2019 činil 146,78 mil. lidí a za rok 2018 se snížil o 93,5 tis. lidí. Počet obyvatel se zvýšil pouze díky migračnímu přírůstku. (Po mezinárodně neuznaném referendu, které proběhlo na Krymu dne 16. 3. 2014, Ruská federace dne 18. 3. 2014 anektovala Krym. Česká republika anexi Krymského poloostrova Ruskou federací neuznává. Od roku 2014 udává ruská statistika údaje týkající se RF včetně Krymu).

Hustota obyvatel byla 8,57 na 1 km² (k 1. 1. 2018), 68 % obyvatelstva žije v evropské části Ruska, která představuje cca 21 % území. Ve městech bydlí 74 %.

Podíl ekonomicky činného obyvatelstva činí 75,9 mil., tj. 51,6 % celkového počtu obyvatel. Věk ekonomicky činného obyvatelstva činí 15 až 72 let.

Průměrná délka života v roce 2018 činila 72,9 let (67,5 u mužů a 77,6 u žen).

Situace v Rusku je odborníky dlouhodobě označována jako demografická krize. S výjimkou let 2013-15 od začátku 21. století počet obyvatel Ruska setrvale klesá, porodnost je 1,6-1,7 na jednu ženu. Dříve propad zachraňovala migrace, v posledních letech ale ani ona nedokáže vyrovnat propad počtu obyvatel.

Podíl mužů v RF činil 46 %, podíl žen 54 %. Značná nevyrovnanost v počtu mužů a žen je charakteristická především pro střední a starší věkové kategorie. Ve věkových skupinách do 30 let nepatrně převládají muži. Od věku 30 let začíná převládat počet žen a od věku 70 let již převyšuje skoro 2,5krát (na 1 000 mužů připadá 2 400 žen).

V roce 2018 bylo uzavřeno 967 tis. sňatků, rozvodů manželství bylo 613 tis.

Migrační přírůstek za rok 2018 činil cca 120 – 130 tis. osob.

Národnostní složení:

- Rusové: 77,71 % (111 017 tis.),
- Tataři: 3,72 % (5 311 tis.),
- Ukrajinci: 1,35 % (1 928 tis.),
- Baškirové: 1,11 % (1 585 tis.),
- Čuvaši: 1,01 % (1 436 tis.),
- Čečenci: 1,00 % (1 431 tis.),
- Arméni: 0,83 % (1 182 tis.),
- Národnost neuvedlo 3,99 % (5 629 tis.) obyvatel.

V Rusku žije asi 180 dalších národností a etnických skupin. V roce 2010 bylo evidováno 22 národností, u kterých počet převyšuje 400 tis. lidí. (Národnostní složení anektovaného Krymu je podle sčítání z října 2014 následující: Rusové 67,90 %, Ukrajinci 15,68 %, Krymští Tataři 10,57 %, Tataři 2,05 %, Bělorusové 0,99 %, Arméni 0,50 %).

Změny v národnostním složení obyvatelstva souvisí se třemi faktory: přirozený přírůstek různých skupin, změna etnického sebeuvědomění pod vlivem smíšených manželství, vnější migrace.

Náboženské složení:

Ruská sčítání obyvatel nezohledňují náboženské vyznání, následující přehled vychází z průzkumu Levada-centra z roku 2013:

- pravoslavní – 73,6 % pokřtěných (20 % alespoň částečně praktikujících),
- starověrci – 1,4 % (kolem 2 mil., kam patří hlavně Rusové, ale také Ukrajinci, Bělorusové, Karelové, Komi, Udmurti, Čuvaši a jiní),
- muslimové – 7 %,
- katolíci – 1 % (Poláci, Litevci, Němci a jiní),
- protestanti – 1 %,
- buddhisté – 1 % (kolem 900 tis.),
- judaismus vyznává 1 % obyvatel,

- ateisté (v Rusku terminologicky často „agnostici“) přibližně 14 % obyvatel.

Administrativně správní členění, hlavní město a další velká města

Dle ruské ústavy tvoří Ruskou federaci 85 subjektů (včetně anektovaného Krymu a Sevastopolu, které ČR nadále považuje za součást Ukrajiny) – 46 oblastí, 22 republik, 9 krajů, 3 města federálního významu, 4 autonomní okruhy a 1 autonomní oblast

Všechny subjekty RF (regiony) jsou rozděleny do osmi federálních okruhů. Každý okruh má administrativní centrum.

Ústavní pravomoc prezidenta RF na území federálního okruhu realizuje pravomocný zástupce prezidenta RF. Dle ústavy RF není federální okruh subjektem administrativního dělení Ruska. Okruhy byly zřízeny na základě bývalého vojenského okružního členění RF. Celkem je v RF 1 114 měst, z toho 15 s více než miliónem obyvatel

Centrální federální okruh: Bělgorodská oblast, Brjanská oblast, Ivanovská oblast, Jaroslavská oblast, Kalužská oblast, Kostromská oblast, Kurská oblast, Lipecká oblast, Moskevská oblast, Orlovská oblast, Rjazanská oblast, Smolenská oblast, Tambovská oblast, Tulská oblast, Tverská oblast, Vladimírská oblast, Voroněžská oblast a město Moskva. Administrativní centrum – Moskva.

Severozápadní federální okruh: Karelská republika, Republika Komi, Archangelská oblast, Kaliningradská oblast, Leningradská oblast, Murmanská oblast, Novgorodská oblast, Pskovská oblast, Vologodská oblast, Něněcký autonomní okruh a město Sankt-Petěrburg. Administrativní centrum – Sankt-Petěrburg

Severokavkazský federální okruh: Čečenská republika, Dagestánská republika, Ingušská republika, Kabardsko-balkarská republika, Karačajevsko-čerkeská republika, Severoosetinská republika-Alanie a Stavropolský kraj. Administrativní centrum – Pjatigorsk.

Jižní federální okruh: Adygejská republika, Kalmycká republika, Krasnodarský kraj, Astrachanská oblast, Rostovská oblast a Volgogradská oblast. RF považuje za součást okruhu také anektovanou Krymskou republiku a město Sevastopol (ČR anexi Krymského poloostrova Ruskou federací neuznává). Administrativní centrum – Rostov na Donu.

Povolžský federální okruh: Baškirská republika, Čuvašská republika, Marijská republika, Mordvinská republika, Tatarská republika, Udmurtská republika, Permský kraj, Kirovská oblast, Nižněnovgorodská oblast, Orenburgská oblast, Penzenská oblast, Samarská oblast, Saratovská oblast a Uljanovská oblast. Administrativní centrum – Nižnij Novgorod.

Uralský federální okruh: Čeljabinská oblast, Kurganská oblast, Sverdlovská oblast, Ťumenská oblast, Chanty - mansijský autonomní okruh – Jugra a Jamalsko-něněcký autonomní okruh. Administrativní centrum – Jekatěrinburg.

Sibiřský federální okruh: Altajská republika, Chakaská republika, Tuvinská republika, Altajský kraj, Krasnojarský kraj, Irkutská oblast, Kemerovská oblast, Novosibirska oblast, Omská oblast a Tomska oblast. Administrativní centrum – Novosibirsk.

Dálnovýchodní federální okruh: Burjatská republika, Republika Sacha (Jakutsko), Chabarovský kraj, Kamčatský kraj, Primorský kraj, Zabajkalský kraj, Amurská oblast, Magadanská oblast, Sachalinská oblast, Židovská autonomní oblast a Čukotský autonomní okruh. Administrativní centrum – Vladivostok.

Přijetí do Ruské federace nebo vytvoření v jejím rámci nového subjektu upravuje federální ústavní zákon.

Hlavní město Moskva má 12 330 126 obyvatel (k 1. 1. 2016).

Města s počtem obyvatel nad milion:

- Moskva, Sankt Petěrburg (bývalý Leningrad), Nižnij Novgorod (bývalý Gorkij), Novosibirsk, Samara (bývalý Kujbyšev), Jekatěrinburg (bývalý Sverdlovsk), Omsk, Čeljabinsk, Kazaň, Perm, Rostov na Donu, Ufa, Volgograd, Krasnojarsk, Voroněž.
- Republiky (22):
- Республика Адыгея (Adygejsko)
 - Республика Алтай (Altaj)
 - Республика Башкортостан (Baškortostán)
 - Республика Бурятия (Burjatsko)
 - Республика Дагестан (Dagestán)
 - Республика Ингушетия (Ingušsko)
 - Кабардино-Балкарская Республика (Kabardsko-Balkarsko)

- Республика Калмыкия (Kalmycko)
- Карачаево-Черкесская Республика (Karačajevsko-Čerkesko)
- Республика Карелия (Karélie)
- Республика Коми (Komi)
- Республика Крым (Krym) – ČR anexi Krymského poloostrova Ruskou federací neuznává.
- Республика Марий Эл (Marijsko)
- Республика Мордовия (Mordvinsko)
- Республика Саха (Якутия) (Sacha – Jakutsko)
- Республика Северная Осетия – Алания (Severní Osétie-Alánie)
- Республика Татарстан (Tatarstán)
- Республика Тыва (Tuva)
- Удмуртская Республика (Udmurtsko)
- Республика Хакасия (Chakasko)
- Чеченская Республика (Čečensko)
- Чувашская Республика – Чувашия (Čuvašsko)

Kraje (9):

- Алтайский край (Altajský)
- Забайкальский край (Zabajkalský)
- Камчатский край (Kamčatský)
- Краснодарский край (Krasnodarský)
- Красноярский край (Krasnojarský)
- Пермский край (Permský)
- Приморский край (Přimořský)
- Ставропольский край (Stavropolský)
- Хабаровский край (Chabarovský)

Oblasti (46):

- Амурская область (Amurská)
- Архангельская область (Archangelská)
- Астраханская область (Astrachanská)
- Белгородская область (Belgorodská)
- Брянская область (Brjanská)
- Владимирская область (Vladimířská)
- Волгоградская область (Volgogradská)
- Вологодская область (Vologodská)
- Воронежская область (Voroněžská)
- Ивановская область (Ivanovská)
- Иркутская область (Irkutská)
- Калининградская область (Kaliningradská)
- Калужская область (Kalužská)
- Кемеровская область (Kemerovská)
- Кировская область (Kirovská)
- Костромская область (Kostromská)
- Курганская область (Kurganská)
- Курская область (Kurská)
- Ленинградская область (Leningradská)
- Липецкая область (Lipecká)
- Магаданская область (Magadanská)
- Московская область (Moskevská)
- Мурманская область (Murmanská)

- Нижегородская область (Nižněgorodská)
- Новгородская область (Novgorodská)
- Новосибирская область (Novosibirská)
- Омская область (Omská)
- Оренбургская область (Orenburgská)
- Орловская область (Orlovská)
- Пензенская область (Penzenská)
- Псковская область (Pskovská)
- Ростовская область (Rostovská)
- Рязанская область (Rjazanská)
- Самарская область (Samarská)
- Саратовская область (Saratovská)
- Сахалинская область (Sachalinská)
- Свердловская область (Sverdlovská)
- Смоленская область (Smolenská)
- Тамбовская область (Tambovská)
- Тверская область (Tverská)
- Томская область (Tomská)
- Тульская область (Tulská)
- Тюменская область (Tjumenská)
- Ульяновская область (Uljanovská)
- Челябинская область (Čeljabinská)
- Ярославская область (Jaroslavská)

Autonomní oblast (1):

- Еврейская автономная область (Židovská autonomní oblast)

Autonomní okruhy (4):

- Ненецкий автономный округ (Něněcký)
- Ханты-Мансийский автономный округ – Югра (Chanty-mansijský – Jugra)
- Чукотский автономный округ (Čukotský)
- Ямало-Ненецкий автономный округ (Jamalo-něněcký)

Města federálního významu (3):

- Москва (Moskva)
- Санкт-Петербург (Sankt-Petěrburg)
- Севастополь (Sevastopol) - ČR anexi Krymského poloostrova Ruskou federací neuznává.

Pronajímané teritorium (1):

- Байконур (město Bajkonur, Kazachstán).

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

Ukazatel	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel (mil.)	146,3	146,5	146,8	146,9	146,7

Inflace na konci roku (%)	12,9	5,4	2,5	4,2	3,0
HDP v běžných cenách (mld. rub.)	83 387	86 148	92 037	103 626	110 460
HDP (%)	-3,7	-0,5	1,5	2,2	1,3
HDP (na 1 obyv. v USD)	24 613	24 729	25 551	29 032	30 284
Přímé zahr. investice (mld. USD)	12,0	32,5	25,3	8,8	26,7
Reálné příjmy (%)	-3,2	-5,8	-1,7	-1,3	0,8
Nezaměstnanost (%)	5,6	5,5	5,2	4,8	4,7
Obchodní bilance (mld. USD)	148,4	90,2	114,9	211,1	163,1
Vývoz zboží (mld. USD)	341,4	281,8	352,9	452,1	422,8
Dovoz zboží (mld. USD)	193,0	191,6	237,9	240,5	243,8
Kurz EUR/RUB na konci roku	79,55	63,81	68,87	79,4	69,89

Zdroj: Rosstat, Centrální banka, Federální celní služba, květen 2020

Podíl jednotlivých sektorů na tvorbě HDP v roce 2018 (v %)

HDP	zemědělství	průmysl	služba	těžba surovin
100	3,3	27,2	45,2	24,3

Zdroj: ministerstvo ekonomického rozvoje RF, Centrální banka, Federální celní služba, duben 2020

Ruskou ekonomiku charakterizuje rostoucí vliv průmyslově-finančních skupin, často propojených se státem, které největšími zaměstnavateli a získávají nejvíce zakázek a vládních kontraktů. Naopak malé a střední podniky generují daleko menší část HDP než je obvyklé u vyspělých ekonomik.

Ekonomika resp. státní rozpočet je až příliš závislá na ceně ropy a plynu. I bez koronaviru by rok 2020 byl pro Rusko velice složitým obdobím, protože se o hodně snížila cena ropy na světových trzích a do ruského rozpočtu přibývá daleko méně deviz než stát původně plánoval.

Z makroekonomického hlediska je Rusko stabilní zemí, se snižující se inflací a nízkou zadlužeností státní kasy. Potíže vznikají na trhu práce, protože počet obyvatel Ruska už delší dobu klesá a situaci na pracovním trhu musí zachraňovat migranti, především ze střední Asie. Ti však nemají vysokou kvalifikaci a zaujímají tedy jen hůře úclacená zaměstnání, která nepřispívají k rychlému ekonomickému růstu.

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Ruský státní rozpočet zahájil v roce 2018 transformaci do přebytkového rozpočtu, vláda v roce 2019 schválila 3-letý výhled státních financí, který počítal s přebytky státního hospodaření až do roku 2022. Ve Fondu národního blahobytu se k prvnímu kvartálu roku 2020 našetřilo již přes 7 % HDP což je práh, po jehož dosažení se měly z Fondu začít hradit dlouhodobé investice, především do dopravní infrastruktury. Covid-19 ale situaci zásadně změnil a zatím není jisté, jak přesně se nová situace odrazí na rozpočtu. Bude nutné ho přepracovat, odhady hovoří o deficitu v roce 2020 kolem 5-7 % HDP.

Ruský federální rozpočet (mld. RUB)

	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy	13 659	13 460	15 089	19 454	20 187
Výdaje	15 620	16 416	16 420	16 808	18 220
Saldo	-1 961	-2 956	-1 331	+2 646	+1 967

Zdroj: údaje Ministerstva financí RF, Ministerstva ekonomického rozvoje RF

Od 1. ledna 2019 vstoupilo v platnost nové fiskální pravidlo, které má zásadním způsobem snížit nežádoucí vysokou závislost ruské ekonomiky a kurzu rublu na cenách ropy. Veškeré příjmy z ropy nad hranicí 40 USD/barel budou dle nového pravidla směřovány nikoliv na navyšování výdajů, ale výhradně na vytváření rezerv. Schválený systém intervencí umožňuje již nyní ministerstvu financí nákup zahraniční měny, pokud cena ropy překročí stanovenou hranici (40 USD/barel). Při stávajících cenách paliv lze v roce 2018 předpokládat postupné doplňování ruských rezerv.

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

Platební bilance RF (v mld. USD)

Účet	2015	2016	2017	2018	2019
Běžný účet	67,6	24,4	35,2	38,4	70,6
Kapitálový účet	-0,3	-0,7	-0,2	-2,7	-0,6
Finanční účet	70,6	19,1	38,7	33,7	-1,8

Zdroj: Centrální banka RF, Ministerstvo hospodářského rozvoje RF

Devizové rezervy RF (v mld. USD)

	2015	2016	2017	2018	2019
Devizové rezervy	368,1	377,7	447,7	468,5	554,3

Zdroj: Centrální banka RF, Ministerstvo hospodářského rozvoje RF

Čistý vývoz kapitálu soukromým sektorem se v roce 2019 meziročně snížil a dosáhl úrovně 26,7 mld. USD. Centrální banka vysvětluje, že rozhodující vliv na hodnotu tohoto ukazatele byl způsoben poklesem zahraničních závazků bank.

Devizové rezervy se v roce 2019 oproti roku 2018 zvýšily o 86 mld. USD. Na počátku roku 2020 dosáhla jejich hodnota výše 554 mld. USD.

Podle údajů Centrální banky RF se souhrnný vnější dluh Ruska v roce 2019 meziročně mírně zvýšil, a to o 36 mld. USD na 490 mld. USD. Na bankovní sektor připadlo 76 mld. USD (96 mld. USD v roce 2018), tj. snížení o cca 21 %.. U zadluženosti firem došlo v roce 2019 ke zvýšení na 329 mld. USD.

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

V Ruské federaci existuje tzv. dvoustupňový bankovní systém. První úroveň představuje Centrální banka jako emisní centrum a hlavní regulátor bankovního sektoru a druhou úroveň reprezentují úvěrové organizace, tj. komerční banky a nebankovní úvěrové organizace. Podle formy vlastnictví fungují v RF státní a soukromé banky, bankovní instituce se zahraničním kapitálem či 100% vlastněné zahraničním subjektem.

Státní banka se v Rusku definuje jako banka, ve které vlastní stát kontrolní balík akcií, a také dále banka, kterou kontroluje Centrální banka, státní organizace či regiony. Takových bank je v současné době v Rusku 29. Jedná se například o Sberbank, Rosselchozbank, VTB, Roseximbank, Bank Moskvy, Gazprombank, Dálněvýchodní banku aj.

10 největších ruských bank podle objemu aktiv k dubnu 2020, tril. rublů

Sberbank	30,99
VTB	15,44
Gazprombank	7,22
Národní klíringové centrum	4,58
Alfa banka	4,34
Rosselchozbanka	3,86
Moskevská úvěrová banka	2,89
Otkritije	2,72
UniCredit	1,57
Raiffeisenbank	1,48

Ve druhé polovině r. 2020 se očekává výrazné zhoršení úvěrové situace, kdy mnoho domácností a firem nebude schopno splácet své úvěry. Centrální banka zatím odhaduje, že ač půjde o velkou zátěž pro celý bankovní sektor v Ruské federaci, banky jsou na krizi lépe připraveny než při poslední krizi v letech 2014-15. O zhoršení situace svědčí i objem vybrané dolarové hotovosti, který byl v březnu 2020 největší od roku 1998. I přesto guvernérka centrální banky Nabalina počítá s tím, že rok 2020 bude z pohledu bankovního sektoru jako celku ziskový.

Ruské bankovnínictví patří mezi nejaktivnější na světě co do zavádění bezhotovostních způsobů plateb (Apple Pay, Samsung Pay,...). Ruské banky patří v mezinárodním srovnání k nejvíce pokročilým v oblasti digitalizace.

Charakteristickým znakem ruského bankovnínictví je jeho vysoká koncentrace a propojení s průmyslovým sektorem. Každá z největších domácích bank je nějakým způsobem spojena či je přímo součástí velkého průmyslově-finančního holdingu nebo skupiny, s křížovým majetkovým propojením.

Největšími ruskými pojišťovnami jsou:

1. Sberbank Strachovanije žizni
2. Sogaz
3. Alfa strachovanije
4. VTB Strachovanije
5. Reso-Garantija
6. Ingosstrach
7. VSK
8. Rosgosstrach
9. Alfa Strachovanije žizni
10. VTB Strachovanije žizni.

1.7 Daňový systém

Stávající daňový systém Ruska tvoří daně a poplatky federální, regionální, místní, tzv. anulované a zvláštní daňové režimy. Jeho legislativní podoba je publikována v Daňovém kodexu RF. Jedná se o dva federální zákony – Daňový zákoník, část první ze dne 31. 7. 1998, č. 146-FZ (novelizován k 1.5.2019) a Daňový zákoník (kodex), část druhá ze dne 5. 8. 2000, č. 117-FZ – v platném znění včetně posledních úprav zákona ze dne 30. 11. 2016 (FZ č. 401).

Federální daně a poplatky

- Daň z přidané hodnoty (20 % a na některé zboží 10 %)
- Spotřební daně – alkohol, výrobky z tabáku, benzín aj. (pohyblivá sazba v závislosti mj. od technické specifikace)

-
- Daň z příjmu fyzických osob (základní sazba 13 %, některé příjmy podle jejich původu 9, 15, 30 ne 35 %)
 - Daň ze zisků organizací (základní sazba 20 %)
 - Daň z těžby nerostných surovin
 - Daň z vody
 - Platby za právo využívat přírodní bohatství a za využívání vodních biologických zdrojů

Regionální daně a poplatky

- Daň z majetku organizací
- Dopravní daň
- Daň z hazardních her

Místní daně a poplatky

- Pozemková daň
- Daň z majetku fyzických osob
- Obchodní daň

Zvláštní daňové režimy

- Jednotná zemědělská daň
- Zjednodušený daňový systém (účetnictví a výkaznictví pro subjekty malého podnikání, daňové režimy zón volného obchodu a uzavřených administrativních jednotek, režimy koncesních smluv a smluv o dělení produkce aj.)
- Daně z patentů

Pozn.: Bližší podrobnosti lze získat na webových stránkách: www.minfin.ru a www.nalog.ru.

V roce 2020 byla přijata řada dočasných daňových úlev a opatření na ulehčení boje s následky koronaviru. Jde o dočasné úlevy, je třeba se vždy ubezpečit o možnosti jejich využití pro podnikání konkrétní firmy.

2. Zahraniční obchod a investice

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

Významný pokles přebytku obchodní bilance byl způsoben hlavně snížením objemu vývozu, jen v malé míře růstem dovozů. Nižší exporty byly zapříčiněny hlavně nižšími cenami vyvážené ropy a zemního plynu, které jsou hlavními položkami ruského vývozu.

Obchodní bilance - vývoz, dovoz, saldo (mld. USD)

	2015	2016	2017	2018	2019
Obrat	534,4	473,4	590,8	692,5	672,0
Vývoz	341,4	281,8	352,9	452,1	424,6
Dovoz	193,0	191,6	237,9	240,5	247,4
Saldo	148,4	90,2	114,9	211,5	177,2

Zdroj: Údaje Federální celní služby RF, Centrální banky RF a Rosstat

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

EU představuje pro Rusko daleko nejvýznamnějšího zahraničně obchodního partnera. V roce 2019 podíl zemí EU na obratu zahraničního obchodu činil 41,7 %, což znamenalo prakticky stejnou úroveň jako v předchozím roce (42,7 % v roce 2018), a to při 7,8% zmenšení ruských vývozu a 0,8% zmenšení ruských dovozů.

Druhou nejvýznamnější skupinou v zahraničním obchodu Ruska zaujímají země Asijsko-tichomořské hospodářské společenství (APEC), jejichž podíl na obratu v roce 2019 představoval 31,8 %. V roce 2019 Rusko meziročně navýšilo svůj vývoz do těchto zemí o 4,1 % a zmenšilo dovoz o 4,3 %. Podíl zemí SNS v roce 2019 představoval 12,1 % při 2,8% zmenšení ruského vývozu a 1,9% růstu dovozů.

Hlavním dlouhodobou tendencí v teritoriální struktuře zahraničního obchodu v posledních letech je snižování podílu EU na úkor zvyšování podílu Číny a jiných zemí.

Zahraniční obchod Ruska v teritoriálním členění (mld.USD)

	2018	2019

	Obrat	Vývoz	Dovoz	Obrat	Vývoz	Dovoz
Celkem	692,5	52,1	240,5	666,6	422,8	243,8
z toho:						
EU	294,5	205,0	89,2	277,8	189,2	87,8
APEC	213,2	116,3	96,9	212,2	111,2	101,0
SNS	80,8	54,6	26,2	80,4	53,4	27,0

Zdroj: celní statistika, www.customs.ru, Ministerstvo pro ekonomický rozvoj RF

Hlavní obchodní partneři Ruska v roce 2019 (podle obrátu v mld. USD)

1. Čína: 110,9 (16,6%)
2. Německo: 53,2 (8%)
3. Nizozemsko: 48,7 (7,3%)
4. Bělorusko: 33,3 (5%)
5. USA: 26,3 (3,9%)
6. Turecko: 26 (3,9%)
7. Itálie: 25,2 (3,8%)
8. Jižní Korea: 24,3 (3,6%)
9. Japonsko: 20,3 (3%)
10. Polsko: 17,8 (2,7%)

2.3 Komoditní struktura

V ruském vývozu tradičně dominují palivo-energetické suroviny, přičemž jejich podíl na celkovém vývozu se v roce 2019 mírně zmenšil do 62,1 % (63,8 % v roce 2018). V roce 2019 v hodnotovém vyjádření vývoz palivo-energetických surovin činil 198,5 mld. USD. K tomu přispěly především nižší ceny ropy, které byly v prosinci 2019 na úrovni 64,54 USD za barel (v roce 2018 ceny ropy byly na úrovni 70 USD za barel). V roce 2019 činil podíl kovů a výrobků z nich na celkové hodnotě vývozu 8,9% (9,7% v roce 2018). V komoditní struktuře vývozu do zemí mimo SNS činil podíl tohoto zboží 8,2% (v roce 2018 - 9,3%), do zemí SNS 13,5% (12,8%).

Podíl vývozu chemických výrobků v roce 2019 činil 6,4% (v roce 2018 - 6,1%). V komoditní struktuře vývozu do zemí mimo SNS činil podíl tohoto zboží 5,4% (5,2% v roce 2018), 13,3% do zemí SNS (12,8% v roce 2018).

Podíl vývozu strojů a zařízení v roce 2019 zůstal na úrovni předchozího roku a činil 6,5%. Ve komoditní struktuře vývozu do zemí mimo SNS činil podíl tohoto zboží 4,6% (v roce 2018 - 4,9%), do zemí SNS 19,9% (17,9%).

Podíl vývozu potravinářských výrobků a surovin na jejich výrobě na komoditní struktuře vývozu v roce 2019 činil 5,9% (v roce 2018 - 5,5%). Ve komoditní struktuře vývozu do zemí mimo SNS činil podíl tohoto zboží 5,1% (v roce 2018 - 5,0%), do zemí SNS 11,0% (9,2%).

Podíl vývozu výrobků ze dřeva, buničiny a papíru v roce 2019 činil 3,0% (v roce 2018 - 3,1%). V komoditní struktuře vývozu do zemí mimo SNS činil podíl tohoto zboží 2,8% (v roce 2018 - 2,9%), do zemí SNS 4,5% (4,4%). S ohledem na výhodný kurzový vývoj a cenové relace u příslušných zboží položek nedošlo ve sledovaném roce k výrazným změnám v komoditní struktuře ruského vývozu.

Závislost na vývozu palivo-energetických surovin je trvalým problémem ruské ekonomiky, která jen nedostatečně reflektuje potřebu požadovaných strukturálních změn.

V ruském dovozu v roce 2019 největší podíl tradičně zaujímaly výrobky strojírenského charakteru (především automobily, zařízení a dopravní prostředky), jejichž podíl na celkovém dovozu meziročně klesl na 46,2 % ze 47,3 %. Na druhém místě v dovozu byla chemická produkce, jejíž podíl na celkových dovozech se meziročně mírně zvýšil na 19,6 % z 18,3 %. Podíl dovozů zemědělské produkce a potravin také zaznamenal pokles na 12,2 % ze 12,5 %.

Zdroj: Federální celní služba RF, Centrální banka RF, Rosstat, Ministerstvo financí RF

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

Zvláštní ekonomické zóny (ZEZ)

S cílem podpory rozvoje zpracovatelských odvětví ekonomiky, dopravní infrastruktury, vysokých technologií, vývoje nových druhů výrobků a rozvoje cestovního ruchu přijala ruská vláda koncem roku 2005 sérii usnesení vytvářejících předpoklady pro zakládání tzv. zvláštních ekonomických zón (ZEZ), tj. území se zvláštním režimem pro podnikatelskou činnost.

- Základní cíle ZEZ definuje federální zákon č. 116-FZ „O zvláštních ekonomických zónách“ z 22. 06. 2005.
- V Rusku aktuálně existuje 30 ZEZ (13 průmyslové výroby, 6 technických inovací, 10 turistických a 1 logistická). Za 15 let činnosti se v nich zaregistrovalo více než 760 rezidentů, z čehož 140 společností se zahraničním kapitálem z 33 zemí. Celkový objem vložených investic dosáhl objemu 420 miliard rublů.
- SEZ nabízejí podnikům snížené administrativní překážky, daňové úlevy, celní preference, snížené pronájmy, zvýhodněné výkupní ceny, pomoc při realizaci investičních projektů v první fázi jejich rozvoje a další podporu ze strany správcovských společností SEZ.
- Počet zahraničních investorů a celkový objem vložených prostředků do ZEZ zatím zaostává za očekáváním federální vlády.

V souladu s platnou legislativou se v RF mohou zřizovat 4 typy ZEZ: 1. Průmyslově-výrobní, 2. Technicko-aplikační, 3. Turisticko-rekreační a 4. Logistické:

1. Průmyslově-výrobní zóny

Základní charakteristika: umístění objektů výrobního průmyslového charakteru, investiční projekt musí obsahovat kapitálový vklad odpovídající min. 120 mil. RUB, z čehož 40 mil. RUB musí být proinvestováno v průběhu 3 let od uzavření smlouvy, plocha zóny maximálně 40 km².

Průmyslově-výrobní zóny: Alabuga (Republika Tatarstán) – výroba automobilových komponentů a speciální petrochemické produkce; Lipeck (Lipecká oblast) – výroba spotřební elektrotechniky, nábytku, autokomponentů, energetického zařízení atd.; Toljatti (Samarská oblast) – automobilový průmysl, stavební materiály, spotřební zboží; Titanová dolina (Sverdlovská oblast) – aerokosmický průmysl, letecká technika, mikroelektronika a robotika; Moglino (Pskovská oblast) – železniční, zemědělské a komunální zařízení, bytová technika). Další zóny: Kaluga, Stupino Kvadrat, Lotos, Uzlovaya, Centr, Orel, Kashira, Groznyj.

1. Technicko-aplikační zóny

Základní charakteristika: jsou vytvářeny za účelem rozvoje a aplikace inovačních produktů, jejich testování, výroby a dalšího průmyslového využití. Vytváření počítačových systémů, softwarových produktů a systémů sběru, zpracování a

přenosu dat. Vytváří se v administrativních celcích s plochou nepřevyšující 4 km². Rezidentem mohou být individuální podnikatelé a komerční organizace. Investoři, kteří nejsou rezidenty, mohou rovněž vykonávat podnikatelskou činnost na území ZEZ.

Technicko-aplikační zóny: Dubna (Moskevská oblast) – vývoj jaderných a fyzikálních technologií; Technopolis (Moskva) – rozvoj městských inovačních technologií; Sankt-Peterburg – vývoj informačních technologií; Tomsk (Tomská oblast) – vývoj nových materiálů, Innopolis (Republika Tatarstán) – informační a komunikační technologie, nanotechnologie, biotechnologie, medicínské technologie; Istok (Moskevská oblast) – Mikrovlnné a laserové technologie, návrh komplexních technických systémů.

1. Turisticko-rekreační zóny

Základní charakteristika: cílem vytváření těchto zón je poskytování turisticko-rekreačních a lázeňských a rehabilitačních služeb, případně výroby minerální vody. Není zde možné aplikovat podmínky svobodných celních zón. Mohou zde být umístěny bytové objekty, činnost zde mohou vykonávat rovněž subjekty a investoři, kteří nejsou rezidenty zóny. Hlavním cílem je stimulace cestovního ruchu a zkvalitnění pohybu osob a zboží.

Turisticko-rekreační zóny: Bajkalskaja gavan', Birjuzovaja Katuň, Vorota Bajkala, Zavidovo, Archiz, Veduči, Matlas, Elbrus, Armchi i Cori, Mamison.

1. Logistické zóny

Základní charakteristika: cílem je vytvoření plochy pro stavbu a opravu lodí a poskytování logistických služeb. Mohou být zřizovány v blízkosti významných dopravních uzlů. Celková jejich plocha nesmí překročit 50 km². Platí zde podmínky svobodné celní zóny. Je zde povoleno provozování přístavní činnosti, stavba, rekonstrukce a využívání objektů mořských a říčních přístavů nebo letišť. Rezident zóny musí na výstavbu objektu infrastruktury vložit kapitál min. ve výši 400 mil. RUB nebo 120 mil. RUB na rekonstrukci stávajícího objektu. Během prvních 3 let musí rezident proinvestovat min. 40 mil. RUB.

Logistická zóna: letiště ve městě Uljanovsk (služby spojené s výrobou, opravou a dopravou letecké techniky).

Další ZEZ

Kromě výše uvedených ZEZ v RF existují také zóny vytvořené na základě samostatných federálních zákonů. Týká se to například ZEZ v Magadanské a Kaliningradské oblasti. Kromě toho aktivní regiony RF založily desítky vlastních ZEZ, ve kterých rezidentům poskytují různé výhody na základě regionální legislativy. Tyto zóny nejsou řízeny Ministerstvem ekonomického rozvoje Ruské federace, ale přímo regionálními orgány. Mezi nejaktivnější regiony v tomto smyslu patří např. Kalužská oblast, Republika Tatarstán, Novosibírská oblast a další.

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Přímé zahraniční investice v RF (mld. USD)

	2015	2016	2017	2018	20189
Přímé zahraniční investice	12,0	32,5	28,5	8,8	31,8

Zdroj: Centrální banka RF, květen 2019

Po otřesech bankovního sektoru po roce 2014 a následné finanční a hospodářské krizi v letech 2015-2017 je jednou z ruských priorit podnícení přímých zahraničních investic, které by stimulovaly obnovu ruské ekonomiky. To podporuje i vládní program na podporu substituce dovozů a lokalizace průmyslové výroby v Ruské federaci.

Nejvíce přímých zahraničních investic do Ruské federace plynulo v roce 2018 z USA, Bermud, Britských Panenských ostrovů, Nizozemska, Hongkongu, Velké Británie, Francie (pozn.: V případě tzv. daňových rájů lze předpokládat, že se reinvestuje kapitál vlastněný ruskými občany).

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Kladné stránky ruského investičního klimatu:

- Velikost trhu
- Levná pracovní síla
- Disponibilní přírodní zdroje
- Makroekonomická stabilita
- Zvýšený regionální zájem o přímé zahraniční investice z ruských regionů
- Snaha vlády vytvořit atraktivní prostředí pro investory

Slabé stránky ruského investičního klimatu:

- Časté změny zákonů a předpisů
- Nejistota politického prostředí s dopady na ekonomiku
- Administrativní a byrokratické překážky
- Korupce na všech úrovních státní správy
- Těžká vymahatelnost práva prostřednictvím soudů

Neoddiskutovatelnou slabinou je vysoký podíl netržního sektoru v ruské ekonomice. Podíl státu v ekonomice se v posledních letech zvyšuje, což je patrné mj. na snaze o posílení vlivu státu ve všech strategických podnicích. Malé a střední podniky mají v Rusku těžkou situaci, především kvůli množství byrokracie, často také kvůli určování pravidel ze strany silnějších firem. Stát je aktivní ve všech sektorech ekonomiky na federální i regionální úrovni. Větší podíl státu je obvykle spojen s nižší produktivitou, na druhou stranu se ale stát o tyto podniky více stará, čímž dochází k tržním nerovnostem.

Ruské vedení si uvědomuje nutnost zlepšit úroveň infrastruktury.

Aktuální investiční mechanismus má následující hlavní součásti:

- **Zvláštní ekonomické zóny**, které mají vytvořit pro investory příznivé klima, omezit byrokratické překážky, zajistit

příznivé ekonomické podmínky a pokud možno omezit všudypřítomnou korupci. Postupně byly legislativní cestou zformovány čtyři typy: výrobní, vědecko-technologické, turisticko-rekreační a přístavní.

- **Investiční fond státního rozpočtu RF**, jehož činnost řídí Ministerstvo ekonomického rozvoje RF. Investiční fond podporuje investice zejména do infrastruktury, s využitím mechanismu *public-private partnership*, tedy formou poskytnutí státních garancí, spolufinancováním nebo vkladem do základního kapitálu společného podniku. Bližší informace o činnosti investičního fondu lze nalézt na webových stránkách Ministerstva ekonomického rozvoje RF (www.economy.gov.ru).
- **Koncese**, jejichž poskytování je upraveno zákonem z července 2005 účinným od 1. 1. 2006, mají zabezpečit přilákání soukromých společností, které by podnikaly ve sféře infrastruktury a služeb. Mohlo by jít např. o budování resp. rekonstrukci objektu s jeho následným využíváním (silnice s mýtným, rozvodná síť apod.). Rozsáhlejší využití této formy v praxi však zatím není známo.
- **„Banka rozvoje a vnější ekonomické činnosti“**, (Vněšekonombank, www.vtb.ru) je nejvýznamnější ruskou státní rozvojovou institucí. Smyslem banky je stimulovat investice a ekonomický růst včetně podpory zahraničních investic do ruské ekonomiky a podpory ruských investic a vývozu do zahraničí. Do skupiny Vněšekonombank patří i Ruská exportní pojišťovací agentura (EKSAR, www.exiar.ru).
- Kromě výše zmíněných nástrojů v Rusku existují ještě tzv. **Národní projekty, Federální investiční programy a Rizikový fond** (Venčurnyj fond).
- **Speciální investiční kontrakty SPICs** - vládní politika, kdy při velké investici je firmám garantovány lepší podmínky např. ochrana před importy nebo zajištěna neměnnost regulací na několik let. Hojně rozšířeno např. v oblasti výroby automobilů.

Podnikatelé plánující investovat v Rusku by také měli k projektu přistupovat jako k založení úplně nového podniku, nezávislého na podnikání mateřské firmy v ČR. Rusko např. vyžaduje aby se používal finanční software ruské provenience nebo se firemní data uchovávala na serverech v Rusku.

3. Vztahy země s EU

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

3.1 Zastoupení EU v zemi

V Ruské federaci reprezentuje politiku EU a zastupuje její zájmy standardně **delegace Evropské unie v Ruské federaci**:

Velvyslanec: Markus Ederer (od října 2017)

Vedoucí obchodně-ekonomického úseku: Laurent Bardon

Adresa: Kadashevskaya na. 14/1, 119017 Moskva

tel.: +7 495 721 20 00, e-mail: Delegation-Russia@eeas.europa.eu

http://www.eeas.europa.eu/delegations/russia/index_en.htm.

V Rusku působí též řada zájmových a lobbistických skupin, z nichž nejvýznamnější je organizace **Asociace evropského byznysu (Association of European Businesses, AEB)** se sídlem v Moskvě. Její členskou základnu v současné době tvoří více než 600 společností z členských zemí EU a EFTA. Členy asociace je také několik významných společností z Ruska, Spojených států, Japonska a dalších zemí. Hlavním posláním AEB je zastupovat a prosazovat zájmy evropských společností podnikajících v Ruské federaci, resp. podnikajících s Ruskou federací. Členy AEB jsou v současné době také tři české firmy. Jako národní zástupce ČR je aktuálně v AEB nominován Daniel Růžička, ředitel společnosti Mikenopa pro Rusko. (Podrobnější informace k AEB na <http://www.aeb.ru>).

3.2 Obchodní vztahy země s EU

Obchodní vztahy mezi EU a RF se v roce 2019 udržely na podobné úrovni, jak tomu bylo v roce 2018. EU byla v roce 2019 nejdůležitějším obchodním partnerem Ruské federace. Jako samostatná země bylo Německo druhým nejdůležitějším obchodním partnerem Ruska. Nicméně vztahy jsou stále poznamenány zejména dopady sankčních opatření. Vzájemný obrat se zvýšil, ale nedosahuje úrovně před rokem 2015. EU má dlouhodobě záporné saldo.

Obchodní výměna EU s RF v letech 2015–2019 (mld. EUR)

	2015	2016	2017	2018	2019
Vývoz EU	73,8	72,4	86,2	85,3	87,8
Dovoz EU	136,4	118,9	145,0	168,1	144,5

Obrat	210,2	191,3	231,4	253,4	232,3
Saldo	-62,9	-46,5	-58,9	-82,8	-56,7

Zdroj: Evropská komise – DG Trade, duben 2020

<http://exporthelp.europa.eu/thdapp/index.htm>

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

Rusko nepatří mezi příjemce programových rozvojových fondů, jako např. někteří jeho sousedé v rámci programů EU Neighbours East.

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Podkapitoly:

- 4.1. [Balance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1 Balance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

Obchodní výměna mezi ČR a RF v letech 2015–2019 (údaje v mil. USD)

	2015	2016	2017	2018	2019
Vývoz z ČR	3 209	3 078	3 536	4 125	4 303
Dovoz do ČR	4 210	3 428	4 905	5 642	4 969
Obrat	7 413	6 506	8 441	9 768	9 272
Saldo obchodní bilance	-1 107	-350	-1 369	1 517	-666

Zdroj: Český statistický úřad,

Český vývoz roste od roku 2015, v dovozu z Ruska jsou výkyvy především kvůli změnám cen ropy a plynu a importovaných objemů těchto surovin. Záporné saldo česko-ruského obchodu je trvalou záležitostí.

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Český vývoz v r. 2019

Třída	Název zboží	USD (tis.)
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel	670 716

8471	Stroje automat zprac dat jednotky snímače ap	310 913
8707	Karoserie (včetně kabin pro řidiče) pro motorová vozidla	178 134
9503	Tříkolky,kolob.;kočárky pro panenky;panenky;hračky ost;modely;puzzle	154 527
3004	Léky odměřené ne krev antisera ap vata aj	115 593
8407	Motory píst zážehové spalovací vratné rotační	104 346
8411	Motory proudové, pohony turbovrtulové a ostatní plynové turbíny	82 591
8537	Tabule, panely, ovládací stoly, pulty, skříně a jiné základny, pro elektrické ovládání nebo rozvod elektrického proudu	73 905
3917	Trouby trubky hadice příslušenství z plastů	71 062
8481	Kohouty ventily aj pro potrubí kotle vany aj	62 209

Český dovoz v r. 2019

Třída	Název zboží	USD (tis.)
2709	Oleje minerální a z nerostů živičných surové	1 760 611
2711	Plyn zemní a jiné uhlovodíky plyné	1 597 016
7207	Polotovary ze železa oceli nelegované	217 884

8703	Osobní automobily a jiná motorová vozidla konstruovaná především pro přepravu osob (jiná než čísla 8702), včetně osobních dodávkových automobilů a závodních automobilů	207 771
2825	Hydrazin hydroxylamin soli zásady anorg apod	190 179
8401	Reaktory jaderné články palivové nevyhořelé	115 741
2803	Uhlík saze aj formy uhlíku jn	86 657
7601	Hliník surový (nepracovaný)	64 581
4002	Kaučuk syntetický ap směsi s kaučukem přírod	63 478
4011	Pneumatiky nové z pryže	50 672

Zdroj: ČSÚ

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

Vývoj výměny služeb mezi ČR a RF v letech 2015–2019 (mld. Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Vývoz ČR	25,5	26,4	29,7	27,3	28,0
Dovoz ČR	12,9	8,7	10,9	10,6	10,0
Obrat	38,4	35,1	40,6	37,9	38,0
Saldo	12,6	17,7	18,8	16,7	18,0

Zdroj: [Česká národní banka](#), duben 2019

Česká republika má tradičně s Ruskem velký přebytek v obchodu se službami. Hlavní příčinou jsou poskytované cestovní a turistické služby ruským občanům v ČR, za které v roce 2019 utratili přes 14 mld. korun. Na straně dovozu jsou nejdůležitější telekomunikační, počítačové a informační služby, kterých RF do ČR v roce 2019 vyvezla za více než 2 mld. Kč.

České firmy působící v oblasti služeb, vyhodnocení zájmu českých poskytovatelů služeb o teritorium.

Jednou z klíčových českých firem pro vzájemný obchod službami jsou společnosti **České aerolinie (létají do RF od roku 1936) a SmartWings (létají do RF od roku 2016)**, které ve spolupráci s codeshare nabízí cca 46 letů týdně do Ruské federace. Trvale udržují pozici jedních z nejsilnějších zahraničních dopravců na ruském trhu. Kromě spojení Praha-Moskva létají společně do Samary, Rostova na Donu a Kazaně. Letový řád se sezónně upravuje. Letecká doprava ruských turistů tím vytváří podmínky pro další české poskytovatele služeb v ČR. Není zatím jasné, jak se přerušení letecké dopravy odrazí na budoucím spojení ČR a RF.

Vyhodnocení poptávky po českých službách

Kromě cestovního ruchu mezi ostatní hlavní poskytované služby patří finanční, pojišťovací a právní služby. Dále se české firmy pokouší na ruském trhu prosadit ve službách ve stavebnictví, informačních a komunikačních technologiích, poradenství a v ostatních službách obchodní povahy. Převážná část českých poskytovatelů služeb operuje na ruském trhu samostatně, resp. prostřednictvím místních partnerů. Některé české firmy v posledních letech založily své pobočky na území RF.

Překážky a bariéry bránící českým poskytovatelům služeb proniknout na trh – největší překážkou na trhu služeb RF jsou zejména existující administrativní bariéry, kam lze zařadit:

- zdoluhavost a neprůhlednost procedur pro zakládání filiálek, dceřiných společností atd.;
- měnící se legislativa upravující pravidla podnikání a působení zahraničních firem v zemi;
- nutnost pracovních povolení pro cizince;
- certifikace řady činností a produktů; průtahy při vyřizování různých povolení či certifikátů;
- používání pololegálních či přímo nelegálních schémat činnosti místními firmami, což znevýhodňuje zahraniční firmy, jež tyto praktiky obvykle odmítají;
- omezení přístupu zahraničních subjektů do vybraných odvětví ruské ekonomiky v tzv. strategických oborech;
- vypisování tendrů „na míru“, oficiální i neoficiální preference místních dodavatelů;
- nedostatek spolehlivých místních zástupců, vysoká fluktuace (hlavně v Moskvě a Sankt-Petěrburgu);
- nutnost trvalého (dlouhodobého) působení na ruském trhu;
- obvykle nezbytná fyzická přítomnost českého zástupce na místě (nelze řídit telefonem, resp. faxem), což je nákladné;
- ruské protisankce vůči Evropské unii.

Perspektivy českých firem v oblasti služeb

S ohledem na stávající a očekávaný vývoj ekonomiky RF a s přihlédnutím ke struktuře exportních možností ČR se kromě stávajících jako nejperspektivnější pro české exportéry jeví tyto sektory služeb:

- výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody a tepelné energie;
- úprava a rozvod vody;
- stavebnictví;
- maloobchod, velkoobchod a opravárenství (obchod, opravy a údržba motorových vozidel);
- informační a komunikační technologie (nutné splnění požadavků RF na lokalizaci softwaru);
- podnikatelské činnosti (pronájem strojů a přístrojů bez obsluhy; pronájem výrobků pro osobní potřebu i pro

potřeby podnikání; výzkum a vývoj; poradenství v oblasti podnikání a řízení; činnosti v oblasti řízení holdingových společností);

- ostatní veřejné, sociální a osobní služby (např. zpracovávání odpadů).

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

Podle údajů centrální banky Ruska přímé investice z České republiky do Ruska v roce 2016 činily 171 mil. USD, resp. 31 mil. USD za období 1. – 9. 2017.

Mezi nejperspektivnější obory pro investice patří kromě tradičních palivo-energetických a dřevozpracujících odvětví finanční sektor, stavebnictví, sektor služeb, obalový průmysl, cestovní ruch, masová výroba spotřebního a potravinářského zboží.

Příklady významných českých investorů a vývozců investičních celků do Ruské federace

Společnost	Obor	Významné investiční případy
Škoda Auto	výroba automobilů a jejich komponentů	společně se společností VW Group založení výrobního závodu v Kaluze (1,3 mld. EUR), rozvoj spolupráce v závodu v Nižním Novgorodě s ruskou GAZ Group (390 mil. EUR)
PPF (Home Credit and Finance Bank; PPF Life Insurance)	bankovní, finanční a pojišťovací služby, portfoliové investice do různých společností	OOO Home Credit & Finance Bank, majetková účast ve společnostech Polymetal, RAV Agro-Pro, PPF Strachovaniye žizni
PPF Real Estate Russia	developerství, stavebnictví, operace s nemovitostmi	Comcity – kancelářský park na okraji Moskvy (430 tis. m ²); TRC – M5 Moll – obchodní a zábavní centrum, Rjazaň; TRC Jarmarka – obchodní centrum, Astrachaň; Mitino Park – obchodní a sportovně zábavní centrum, Moskva; Južnye varota – výrobní komplex, Moskevská oblast; Trilogy Park Tomilino, Moskevská oblast
Hamé	výroba trvanlivých a chlazených potravin	založení výrobního závodu Bogoljubovo ve Vladimířské oblasti
Škoda Holding	strojírenství, výroba dopravních prostředků, energetika	majetková účast ve společnosti Sibelektroprivod v Novosibirsku

Alta	dodávky investičních celků především z oblasti strojírenství, metalurgie a energetiky	dodávka válcovací tratě do MMK (Magnitogorského metalurgického kombinátu) společně s PSG International (735 mil. USD); dodávky průmyslového zařízení a technologického vybavení pro koncern Uralvagonzavod v Nižním Tagilu, Sverdlovská oblast (220 mil. EUR); válcovací linka v Ašinském metalurgickém závodě; majetková účast ve společnosti Atomnasos
PSG International	dodávky investičních celků ve stavebnictví, energetice a petrochemii	generální dodavatel v rámci montáže paroplynových elektráren Krasavino (90 mil. EUR), Polyarnaya (210 mil. EUR) a Kurgan, generální dodavatel při stavbě řady obchodních a administrativních objektů
Chemoprojekt	dodávky investičních celků v oblasti chemického průmyslu	zřízení nové výrobní jednotky na výrobu kyseliny dusičné, jednotky na výrobu amoniaku a jednotky na výrobu amonitrátu pro závod J.M. Sverdlova, Dzeržinsk (200 mil. EUR), výrobní jednotky na výrobu čpavku ve městě Kingisepp (30 mil. EUR)
Farmtec	výstavba moderních zemědělských farem na klíč	projekt výstavby mléčné farmy na klíč včetně dodávky plemenného skotu pro firmu Alikor Trede Samarská oblast (89 mil. EUR); dodávka závodu na zpracování mléka pro ruskou společnost Agrofirma Bayramgul, Učalinský rajón, (3,9 mil. EUR), KFCH Artemida, Baškortostán
Favea	rekonstrukce a dodávky vybavení pro farmaceutická a zdravotnická zařízení	výstavba provozu na výrobu farmaceutických masťů a dále se připravuje projekt výstavby provozu na výrobu léčivých přípravků v ampulích, vše pro společnost Tatchimfarmpreparaty, Kazaň (10 mil. EUR), výstavba výroby gelů v OAO Nižfarm

Sitel	výroba a prodej technologií a prvků pro výstavbu tras a kabelovodů	majetková účast ve společnosti Voronež-Plast
Koh-i-noor	výroba psacích a kancelářských potřeb	podíl ve společnosti Sibirskij karandašnyj zavod, vytvoření dceřinných společností Koh-i-noor Tomsk a STYL+
AGC Flat Glass Czech	výroba plochého skla	investice do Sklářského závodu v Klinu (150 mil. USD)
Papcel	dodávky papírenských strojů	dodávka papírenských strojů do závodu MAJAK-Technocell (800 mil. CZK) v Penze
Brano	automobilové komponenty	založení nového závodu na výrobu automobilových komponentů v Kstovu v Nižněnovgorodské oblasti (5 mil EUR)
Brisk Tábor	automobilové komponenty	založení závodu na výrobu zapalovacích svíček v Toljatti v Samarské oblasti (5 mil. EUR)
Agrostroj Pelhřimov	zemědělské stroje	výstavba závodu na zemědělskou techniku v Bobrovu ve Voronežské oblasti
Unistav	obchodně administrativní, průmyslová i bytová výstavba	výstavba farmaceutického komplexu Rafarma v Těrbuny (900 mil. CZK)

Další české investice:

- **PePa Pardubice a Mercia Chrudim** – společný podnik **KaPePa** v Kaluze s ruskou společností **Agraria Holding** – výroba cukrovinek;
- **Dakon** – společný podnik **Dakon-Krasnodar** s ruskou společností **Stantechmontáž** – výroba zařízení pro vytápění, ohřev a přívod vody pro různé druhy objektů;
- **Zlín Aircraft** (dříve Moravan) – v roce 2001 založil společný podnik **ARB Moravan** v Toljatti. Firma dodává bezpečnostní pásy a jejich součásti většině ruských automobilek, jako je UAZ, Kamaz, AvtoVaz a další;
- **Bauer-technics** – výstavba a rekonstrukce řady zemědělských objektů (Kaliningradská oblast, St. Peterburg a další);
- **MPS Gradior** – dodávka potrubních uložení pro firmu Tatněť;
- **Contipro** – pobočka pro prodej kyseliny hyaluronové;
- **Accace** – účetnictví, reporting, daňové a právní poradenství;
- **Sabris** – systémový integrátor, centrum sdílených služeb.

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

Dnem 2. 12. 1997 vstoupil v platnost Protokol o inventarizaci smluvní základny. Ve vztazích mezi ČR a RF byla potvrzena platnost 49 smluv, které byly sjednány právními předchůdci ČR a RF.

Politická oblast

Název	Místo a datum podpisu
Smlouva mezi Českou republikou a Ruskou federací o přátelských vztazích a spolupráci	Praha, 26. 8. 1993
Smlouva mezi vládou ČR a vládou RF o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku	Praha, 17.11. 1995
Dohoda mezi ČR a RF o podpoře a vzájemné ochraně investic	Moskva, 5.4.1994
Protokol o konzultacích mezi Ministerstvem zahraničních věcí České republiky a Ministerstvem zahraničních věcí Ruské federace	Moskva, 26. 3. 1993
Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Ruské federace o spolupráci v oblasti kultury, vědy a školství	Moskva, 5. 3. 1996
Protokol mezi vládou ČR a RF o inventarizaci smluvně-právní základny a platnosti dvoustranných smluv a dohod ve vztazích mezi ČR a RF	Moskva, 18. 7. 1997
Dohoda mezi vládou ČR a vládou RF o statutu vojenských hrobů	Moskva, 15. 4. 1999
Dohoda mezi vládou ČR a vládou RF o odvracení nebezpečné vojenské činnosti	Praha, 9. 10. 2001
Dohoda mezi vládou ČR a vládou RF o vojensko-technické spolupráci	Praha, 9. 10. 2001
Ujednání mezi Ministerstvem obrany ČR a Ministerstvem obrany RF o spolupráci	Moskva, 16. 4. 2002

Program spolupráce mezi Ministerstvem kultury ČR a Ministerstvem kultury a hromadných sdělovacích prostředků RF na léta 2007–2009 (automaticky prodloužena do uzavření nové smlouvy, případně do jejího vypovězení)	Moskva, 27. 4. 2007
Smlouva mezi Českou republikou a Ruskou federací o sociálním zabezpečení (platnost od 1. 11. 2014)	Moskva, 8. 12. 2011

Konzulární oblast

Pro Ruskou federaci ve vztazích s Českou republikou zůstávají i nadále v platnosti smlouvy a dohody uzavřené mezi ČSSR a SSSR. Z hlediska konzulární agendy jsou to:

Název	Místo a datum podpisu
Konzulární úmluva mezi ČSSR a SSSR	č. 143/1973 Sb.
Smlouva mezi ČSSR a SSSR o právní pomoci a právních vztazích ve věcech občanských, rodinných a trestních	č. 95/1983 Sb.

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

Ruská federace nepatří podle platné Koncepce Zahraniční rozvojové spolupráce mezi prioritní ani projektové země zahraniční rozvojové spolupráce ČR. V posledních letech tak nebyla v Ruské federaci žádná česká rozvojová aktivita. V tomto ohledu se neočekává žádná změna ani v dalších letech.

Problematika rozvojové pomoci není po právní stránce v RF uceleně upravena. Právní definice termínu oficiální rozvojová pomoc (Official Development Assistance, ODA) neexistuje, ačkoliv tento termín je v mezinárodních dohodách a souvisejících dokumentech používán.

Poskytování rozvojové pomoci náleží do působnosti Ministerstva zahraničních věcí RF (www.mid.ru), Ministerstva financí RF (www.minfin.ru) a Ministerstva ekonomického rozvoje RF (www.economy.gov.ru). Záležitosti vnitrostátní i zahraniční humanitární pomoci spravuje Ministerstvo pro civilní obranu, mimořádné situace a likvidaci následků živelných pohrom RF (www.mchs.gov.ru). Prioritními oblastmi jsou vzdělání, zdravotnictví a energetika.

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Podkapitoly:

- 5.1. Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty
- 5.2. Kalendář akcí

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Velvyslanectví ČR v Moskvě ve spolupráci s Generálním konzulátem ČR v Sankt Petěrburgu a Generálním konzulátem ČR v Jekatěrinburgu průběžně aktualizuje mapu globálních oborových příležitostí pro české exportéry.

Aktuálně jsou identifikovány následující sektory perspektivní pro český vývoz do Ruska:

Automobilový průmysl

Civilní letecký průmysl

Dopravní průmysl a infrastruktura

Důlní, těžební a ropný průmysl

Energetický průmysl

Chemický průmysl

Strojírenský průmysl

Vodohospodářský a odpadní průmysl

Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Zemědělský a potravinářský průmysl

Železniční a kolejová doprava

Podrobnější popis a zdůvodnění atraktivity vybraných oborů publikuje Ministerstvo zahraničních věcí na webu

www.mzv.cz v Mapě globálních oborových příležitostí.

Při snaze exportovat české zboží na ruský trh musí exportéři počítat se zvýšeným tlakem na lokalizaci a zesíleným požadavkem na zajištění exportního financování. Dále pak s větší nestabilitou investičního prostředí, vyšší mírou korupce a nižší vymahatelností práva, než jsou zvyklí z ČR.

5.2 Kalendář akcí

V Ruské federaci průběžně probíhá mnoho akcí určených pro české podnikatele a firmy. Většinu z nich pořádají státní instituce a organizace, tj. Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo průmyslu a obchodu a další rezorty, Velvyslanectví ČR v Moskvě a Generální konzuláty v Sankt Petěrburgu a Jekatěrinburgu, vládní agentury CzechTrade, CzechTourism. Akce jsou organizovány samostatně nebo společně ve spolupráci s komorami, asociacemi, svazy, sdruženími, finančními institucemi a dalšími partnery.

Velvyslanectví ČR v Moskvě ve spolupráci s Generálními konzuláty v Sankt-Petěrburgu a Jekatěrinburgu připravují akce na podporu českého exportu, které především vycházejí ze zpracované mapy oborových příležitostí pro Ruskou federaci, tj. identifikovaných prioritních sektorů pro český export.

Hlavními nástroji ekonomické diplomacie jsou projekty ekonomické diplomacie, podnikatelské mise, oborové prezentace a další aktivity.

Zároveň se Velvyslanectví ČR v Moskvě ve spolupráci s generálními konzuláty a kanceláři vládní agentury CzechTrade v Moskvě, Sankt-Petěrburgu a Jekatěrinburgu soustřeďují na posilování přímé spolupráce s vybranými ruskými regiony.

Hlavním nástrojem bilaterální ekonomické spolupráce na vládní úrovni je Mezivládní komise pro hospodářskou, průmyslovou a vědecko-technickou spolupráci (MVK) mezi ČR a RF, v rámci které pracuje 16 sektorových a regionálních pracovních skupin. Poslední 11. zasedání MVK se uskutečnilo ve dnech 5. – 6.3. 2019 v Praze pod vedením předsedů, tj. ministrů průmyslu a obchodu ČR a RF. Další, 12. zasedání by se mělo konat v roce 2020 v Ruské federaci.

Přehled hlavních výstav a veletrhů vhodných pro české podnikatele konaných v Rusku v roce 2019/2020 je uveden v kapitole 6. 4.

Na Českém domě Moskva funguje Český podnikatelský klub, který sdružuje několik desítek v Rusku působících českých firem. Klub se normálně schází 1x měsíčně, nejčastěji poslední čtvrtek v měsíci, ve večerních hodinách. Při zájmu sladit cestu do Moskvy s termínem konání setkání klubu a účasti na ně je možné se dotázat na Velvyslanectví v Moskvě na termín dalšího plánovaného setkání.

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Způsob využití distribučních a prodejních kanálů závisí na komoditě, strategii firmy a na délce jejího působení na ruském trhu. Distribuční síť v RF se zásadně neliší od evropských zvyklostí. Na ruském trhu fungují velká distribuční centra, síť velkoobchodů, supermarketů apod.

V mnoha sektorech, např. ve strojírenství, se obchody realizují často na základě tradičních a osobních vazeb. Hodně zástupců českých firem pracuje s klienty z dob svého předchozího působení (náhradní díly k již dříve prodaným strojům a nové kontrakty získané na základě dobrých zkušeností s českým zbožím). Přesto je nutno počítat s velkou konkurencí, zejména ze strany čínského a německého strojírenského průmyslu. Čína se stala hlavním obchodním partnerem Ruska a vzájemný obchod má často i politickou podporu z obou stran.

Nejobvyklejší způsob vstupu na ruský trh je vyhledání zájemce o zboží či služby, resp. zájemce o zastupování, distribuci (výhradní / nevýhradní), obecně o spolupráci, od které však ruský partner obvykle očekává jednostranné výhody. Místní trh se dá jen obtížně zpracovávat na dálku. Kvůli nutnosti poskytovat nezbytný rozsah služeb, které lze těžko zajistit ze zahraničí, je tudíž téměř nezbytné mít silnou vlastní (dceřinou společnost nebo reprezentaci), resp. zprostředkované zastoupení (ruská fyzická nebo právnická osoba), které plnohodnotně prosazuje firmu na trhu a jedná aktivně dle požadavků trhu a aktuální situace.

K prosazování českého zboží v ruských regionech pomáhají mj. proexportní akce MZV ČR, MPO ČR, MZe ČR a MMR ČR nebo Hospodářské komory ČR a agentury CzechTrade. Četné podnikatelské mise do ruských regionů pořádané Velvyslanectvím ČR v Moskvě mají své nezastupitelné místo při rozvíjení regionální spolupráce, tj. při „otevírání dveří“ českým výrobcům a exportérům.

Ruská legislativa zvýhodňuje domácí výrobce a v některých výběrových řízeních mají tuto výhodu i když je jejich nabídka dražší v rozmezí 0 - 15 % než nabídka zahraničního uchazeče. Tam kde je to možné a ekonomicky výhodné, se doporučuje zvážit přenesení výroby nebo alespoň její části do Ruska.

I když mluvíte rusky, doporučujeme se obracet na místního prověřeného a důvěryhodného zástupce. Jejich propojení se zákazníky má často i jiné než čistě obchodní pozadí a jako cizinci byste do toho systému vazeb pronikali jen těžce. Některá odvětví do velké míry kontrolují příslušníci jedné z národností Ruské federace. V takovém případě je záhodno věnovat čas na pochopení hierarchie této komunity, protože způsob přijímání rozhodnutí je v ní jasně daný a outsider jej

nedokáže změnit, zatímco tlakem na nestandardní nebo rychlejší způsob řešení by své obchodní šance nezvýšil, spíše naopak.

Kromě toho Velvyslanectví ČR v Moskvě společně s českým Klubem podnikatelů pravidelně v Českém domě v Moskvě organizuje prezentace českých i ruských firem a regionů ČR i RF, umožňující českým podnikatelům získat aktuální informace o podnikatelském prostředí a investičních plánech v jednotlivých regionech včetně navázání přímých pracovních kontaktů se zástupci exekutivy a podnikatelských kruhů těchto regionů.

V Moskvě a Jekatěrinburgu působí zastoupení státní agentury pro podporu exportu [CzechTrade](#), jejíž zástupci poskytují na základě konkrétních požadavků firem asistenční služby, konzultace v oblasti podnikání, založení firmy, případně provádějí marketingový průzkum trhu, dále mohou vyhledat vhodné obchodní partnery a případně ověřit jejich zájem o nabízený produkt. CzechTrade se dále mimo jiné zaměřuje na ekonomickou prezentaci se státní podporou na vybraných výstavních akcích nezařazených do kategorie oficiálních účastí.

MZV ČR v roce 2015 také zprovoznilo [Klientské centrum pro export](#) a připravilo katalog exportních služeb, které poskytuje českým společnostem ve všech teritoriích působnosti českých zastupitelských úřadů. Jednotlivé české společnosti se tak mohou obracet na velvyslanectví s dotazy týkajícími se například vstupní exportní konzultace a přípravy jednání v dané zemi, vyhodnocení aktuální ekonomické situace v daném teritoriu, či pomoci při zprostředkování kontaktů či získání informací od místních státních či regionálních úřadů a institucí a asistence při jednání s nimi.

Od počátku roku 2016 působí na ZÚ Moskva také zemědělská diplomatka, která poskytuje další informace a pomoc firmám působícím v zemědělském a potravinářském sektoru (včetně příslušných strojírenských a technologických oblastí).

6.2 Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Regulace aktivit v oblasti vnějších ekonomických vztahů na ruském trhu včetně dovozních podmínek jsou definovány Celním zákoníkem a dalšími normativními akty vydávanými Federální celní službou (FTS) Ruska. V praxi však současně platí nebo jsou připravovány legislativní předpisy v rámci různých integračních uskupení na postsovětském prostoru (např. Celní unie (Rusko, Bělorusko, Kazachstán), Eurasijská hospodářská unie (Rusko, Bělorusko, Kazachstán, Arménie a Kyrgyzstán).

Celní systém

Od 1. 1. 2010 na území států Celní unie (CU) platí Jednotný celní sazebník a společná netarifní omezení dovozů. Tento zákon se stal povinnou normou pro všechny firmy, jež působí v oblasti vnějších ekonomických vztahů. Praktický význam národních zákonných norem v dané oblasti byl tímto značně okleštěn. Nejaktuálnějším dokumentem se jeví Smlouva o Celním kodexu.

Smlouva o Celním kodexu Euroasijské hospodářské unie z 11. dubna 2017 (vstoupila v platnost 1. ledna 2018)

Současně se vstupem v platnost Smlouvy o Celním kodexu Euroasijské hospodářské unie ze dne 11. dubna 2017, přestala platit Dohoda o celním zákoníku Celní unii z 27. listopadu 2009, stejně jako řada dříve přijatých mezinárodních dohod upravujících celní vztahy. Nový Celní kodex představuje právní základ pro digitalizaci systému regulace vnějších ekonomických vztahů Celní unie. Mezi hlavní novinky patří přechod na elektronické deklarace, vzdálená interakce účastníků zahraničních ekonomických aktivit s celními orgány přes internet, a převod rozhodovacích funkcí v celém dodavatelském řetězci.

Bližší informace a neoficiální překlad Celního zákoníku lze nalézt na webových stránkách Eurasijské ekonomické komise (http://www.eurasiancommission.org/ru/act/tam_sotr/dep_tamoj_zak/Pages/tk_eaes.aspx). Další informační zdroje lze rovněž nalézt na stránkách: www.customs.ru (ruská a anglická verze) a www.tsouz.ru.

Dokumentace

Při celním odbavení dováženého zboží je nutno vedle základních dokladů (dodací list a faktura – zajišťuje odesílatel a celní deklarace – zajišťuje příjemce) předložit celnímu úřadu další doklady:

- obchodní smlouvu;
- průvodní list obchodního případu, tzv. "pasport sdělky" – nástroj kontroly státu proti nelegálnímu vývozu peněz;
- certifikát shody potvrzující soulad produkce a služeb s požadavky státních standardů. Certifikáty vydává Gosstandart RF, v ČR vydávají tento certifikát orgány akreditované v systému GOST R – organizace GOST v Evropě. Informačně-

certifikační středisko Gosstandartu v Praze, U Kříže 627/13, 158 00 Praha 5, tel. +420 602 234 596

- další certifikáty, jako fyto certifikát – u některých druhů zboží živočišného a rostlinného původu, hygienický certifikát – pro všechny výrobky určené pro děti (obuv, oděvy, kočárky, hračky, dětský nábytek), bezpečnostní certifikát u některých druhů elektroniky apod.

Informačně-certifikační středisko Gosstandartu v Praze poskytuje následující služby:

- certifikáty shody výrobků s požadavky technických reglementů Celní unie (TR TS);
- certifikáty shody výrobků s požadavky technických reglementů Ruské Federace (TR RF);
- certifikáty shody výrobků s povinnými požadavky Systému certifikace GOST R;
- certifikáty shody výrobků s dobrovolnými požadavky Systému certifikace GOST R;
- rozhodnutí o příslušnosti výrobků k objektům povinného potvrzení shody stanoveným požadavkům;
- povolení, registrační osvědčení, expertní posudky a další dokumenty v souladu s platnou technickou legislativou Ruské federace a Celní unie.

Možné komplikace při celním řízení

Hlavními komplikacemi, se kterými se podle průzkumu Hospodářské komory RF setkávaly firmy v roce 2019, byly následující:

- opakované předkládání dokumentů k ověření;
- opožděné vpuštění zboží na území Ruska i přes předem stanovený časový rámec;
- navýšení celních poplatků v případě odmítnutí předložených dokumentů;
- nekompetentnost.

Možná rizika při celním řízení

- nesprávný výběr zástupce z řad celních deklarací/ spedičních firem (to může vést k znemožnění celního odbavení, doporučuje se proto pečlivě vyhledávat spolehlivé brokery);
- nechat se zastupovat brokerem, nemajícím právo provádět ekonomickou činnost a/nebo nemajícím příslušná povolení k dovozu výrobků;
- nesprávně vybrané mezinárodní obchodní podmínky Incoterms;
- nekompetentní specialisté a s tím spojené nesprávné vyplnění dokumentů.

Některá pravidla při komunikaci s celními orgány

- každý dopis od ruských celních orgánů musí být zodpovězen, na jakýkoliv dotaz musí být poskytnuta odpověď v písemné formě, odpověď se následně eviduje v registru příchozí pošty;
- jakákoliv komunikace s celními orgány by měla vycházet ze zákona;
- pokud vzniknou pochybnosti o jednání Vašeho brokera nebo celního orgánu, doporučuje se ihned požádat o vysvětlení takového chování a případné nedorozumění co nejdříve vyřešit;
- veškeré dokumenty určené ruským celním orgánům musí být přeloženy do ruského jazyka;
- při vyplňování dokumentů je potřeba dbát na následující:
 - o správné vyplnění údajů o váze
 - o správné vyplnění technických parametrů
 - o vyvarovat se termínu „dárek“
 - o dovoz vzorků spadá pod zvláštní režim
 - o deklaruje se pouze to zboží, které se nachází v dopravním prostředku.

Certifikace – upozornění a doporučení

V Rusku jsou certifikáty vydávány soukromými firmami na základě povolení od státu. V posledních letech se začaly množit případy vydaných falešných certifikátů. S ukončením činnosti certifikační společnosti v ten stejný okamžik zaniká i platnost certifikátu. Z těchto důvodů doporučujeme pečlivě zvážit obdržené nabídky ruských certifikačních firem (firmy s povolením od státu lze najít na webu Federální služby pro akreditaci <https://fsa.gov.ru/>) a věnovat čas prověření stavu firmy, například přes portál www.rusprofile.ru.

V případě rozhodování o délce platnosti certifikátu (která může být rok, tři roky nebo pět let), je doporučeno volit certifikáty s roční nebo tříletou platností, a to z důvodu častých změn v ruské legislativě.

Další poplatky a opatření při dovozu zboží:

- poplatky za vydání licencí;
- poplatky za vydání kvalifikačního osvědčení odborníka pro celní řízení;
- celní poplatky za celní řízení – za celní řízení v souvislosti se zbožím se vybírají celní poplatky v měně RF ve výši 0,1% celní hodnoty;
- celní poplatky za uskladnění zboží;

-
- celní poplatky za celní doprovod zboží;
 - poplatky za informace a konzultace;
 - poplatek za předběžné rozhodnutí;
 - dovozní depozita;
 - zálohové platby;
 - markování zboží – vztahuje se především na alkoholické nápoje (kromě piva), které musí být povinně opatřeny speciálními akcizními známkami;
 - popis v ruském jazyce, v souladu se Zákonem o ochraně práv spotřebitelů je povinný pro všechny potravinářské i nepotravinářské výrobky;
- čárový kód.

Pro zdárné zajištění celního odbavení zboží se doporučuje každý obchodní případ detailně projednat s příjemcem zboží a s příslušným celním úřadem, resp. celním brokerem.

V případě potřeby získání doplňujících údajů a informací lze kontaktovat FTS (Feděralnaja tamožnaja služba) RF na telefonním čísle: +7 499 449 7675, +7 499 449 7771.

Informaci o clech podává rovněž specializovaná konzultační firma CustomsRus: tel. +7 495 79-4381, +7 495 22587-54 . Konzultaci lze získat také v příslušném celním výboru Asociace evropského byznysu v Moskvě (AEB – www.aebrus.ru).

Celní sazby

Dovozní clo (sazba se stanoví): v % z celní hodnoty dováženého zboží, taxativně na měrnou jednotku zboží, kombinací obou variant,

Zvláštní clo: speciální clo, antidumpingové clo, kompenzační clo

Sezónní clo: slouží k operativní regulaci dovozu či vývozu (max. na 6 měsíců)

Další nástroje

- daň z přidané hodnoty (DPH);
- spotřební daň, tzv. "akcíz", je stanoven v procentech z celní hodnoty, nebo v závislosti na množství, obsahu čistého lihu, popř. podle obsahu válců u osobních automobilů. Touto daní je zatíženo 10 druhů zboží (líh, alkoholické výrobky, pivo, produkce tabákového průmyslu, klenoty, automobily, nafta, motorový benzín, motorové oleje), suroviny (ropa, plyn) a některé obchodní operace (Daňový kodex);
- dovozní kvóty;
- dovozní licence.

Ochrana domácího trhu

Rusko patří mezi země s největší ochranou domácího trhu. Podle některých odhadů se na ochrannářských opatřeních skupiny zemí tzv. G-20 Rusko podílí až jednou třetinou.

V RF je aplikována následující celní ochrana:

Zvláštní ochrannářská opatření

Uvedená opatření se mohou přijímat v případech, že objemy dovozů určité produkce ohrožují domácí výrobu. Kroky podobného charakteru se přijímají na nediskriminačním základě a nezávisle od země původu zboží. V případě jejich zavedení se daná opatření vztahují na příslušné zboží, jež se dováží do celního prostoru CU, resp. Eurasijské hospodářské unie z třetích zemí. Od 1. 1. 2015 se vznikem tzv. Eurasijské hospodářské unie platí v jejím rámci jednotná opatření na ochranu vnitřního trhu (bližší informace lze nalézt na stránkách www.eurasiancommission.org). Příslušná ochrannářská opatření sice vycházejí z norem WTO, ale s jejich uplatňováním v praxi jsou v některých případech určité problémy (viz níže). Konkrétní výčet opatření je uveden v protokolu č. 8 „O užití zvláštních ochrannářských opatření vůči třetím zemím, který je součástí Dohody o Eurasijské hospodářské unii ze dne 29. 5. 2014.

Ochranou vnitřního trhu Eurasijské hospodářské unie se zabývá oddělení ochrany vnitřního trhu Eurasijské ekonomické komise (mail: tradedefence@ecommission.org, www.eurasiancommission.org). Na příslušných stránkách lze nalézt i Jednotný seznam zboží, jež jsou zakázány či omezeny při dovozu/vývozu v rámci Eurasijské hospodářské unie.

Antidumpingová a kompenzační opatření

Na rozdíl od zvláštních opatření se tyto aplikují na selektivním základě, resp. ve vztahu ke zboží ze zemí, jejichž exportéři realizují dodávky do celního prostoru Celní unie za podmínek dumpingu nebo státní subvencí při vývozu, dopravě či výrobě daného zboží.

Fytosanitární/veterinární předpisy, certifikace

Další skupinu ochrannářských opatření tvoří i předpisy v oblasti fytosanitárních, veterinárních předpisů, technických reglementů, certifikací apod. Tato skupina opatření v mnohých případech komplikuje přístup zboží na ruský trh včetně produkce z ČR.

Zákaz státním a státním a municipálním organizacím nakupovat velké množství zahraničního průmyslového zboží.

Od 30. dubna 2020 vešlo v platnost nařízení „O zavedení zákazu na připuštění průmyslového zboží, původem ze zahraničí, k realizaci nákupů pro státní a municipální potřeby a také průmyslového zboží, původem ze zahraničí, prací (služeb), dodávaných (poskytovaných) zahraničními subjekty pro nákup za účelem realizace nákupů pro potřeby obrany země a bezpečnosti státu“. Zákaz se nevztahuje na zboží, pocházejí ze zemí-členů Euroasijské ekonomické unie.

Seznam zahraničních zboží, které nesmí být připuštěno ke státním tendrům, mj. obsahuje: oděvy a obuv, telekomunikační přístroje, elektrické generátory, jeřáby, zemědělskou techniku, obráběcí stroje a nářadí k nim, pásové traktory, dopravní prostředky pro více než 10 osob, požární a zdravotnické automobily, motorová vozidla pro přepravu ropných produktů, tankery na převoz ropy, železniční nebo tramvajové vagony, části lokomotiv.

Výjimky jsou možné v případě, že se dané zboží v Rusku nevyrábí. Jednou z možných výjimek je situace, kdy nabízený zahraniční výrobek zajistí pokračující funkčnost již

používaného výrobku. Výjimka je možná také v případě, že jednotková cena výrobku nepřekročí 100 tisíc rublů (cca 35 tisíc Kč) nebo celkový nákup nepřekročí částku 1 milion rublů. Vypisovatel tendru má povinnost nebrat zahraniční nabídku v potaz, pokud obdrží alespoň dvě nabídky, které jsou prokazatelně na zboží, původem z Euroasijské ekonomické unie.

Povinné označování zboží od 1.1.2021

Proti padělanému zboží kolujícímu na ruském trhu se rozhodla Ruská federace zakročit zavedením povinného označování zboží. Výsledkem má být získání podrobného přehledu nad vyrobeným i dovezeným zbožím na svém území, zamezení přeprave od cizího zboží a nastavení zdravějšího konkurenčního prostředí pro společnosti. Do seznamu pro povinné označení byly již zařazeny výrobky z tabáku, kožichy, obuv, léky, parfémy, většina spotřebního zboží, fotoaparáty a pneumatiky. U některého druhu zboží bylo označování zavedeno v průběhu let 2019-2020, u zbývajících platí termín 1.1.2021. Informace k registraci jsou k nalezení na webové stránce Jednotného národního systému označování a sledovatelnosti zboží „Čestný znak“ (<https://chestnyznak.ru/en/>).

Rusko a WTO

Rusko se členem WTO stalo v roce 2012. Téměř ihned po svém vstupu se zařadilo mezi země, proti kterým je vedeno soudní řízení nebo samy spory vyvolávají. Proti ruským obchodním praktikám v konkrétních případech opakovaně protestovaly Evropská unie, USA, Japonsko. Po konfliktu na Krymu se zvýšila četnost obchodních konfliktů mezi Ukrajinou a Ruskem, což je ve většině případů forma pokračování politického boje prostřednictvím obchodních překážek. Rusko také zahájilo několik konzultací s argumentem, že některý obchodní partner vůči němu nedodrжуje pravidla WTO. Aktuální seznam projednávaných sporů je publikován [zde](#).

TIR karnety

V roce 2017 ruská strana začala komplikovat uvolňování celních bariér a omezení v oblasti potvrzování knížek karnet TIR. Systém spolupráce mezi federální celní službou RF a sdružením v oblasti automobilové dopravy tzv. ASMAP v praxi více méně funguje.

Vliv sankcí

Od 1. července 2016 je platnost hospodářských sankcí ze strany EU vůči Rusku nepřetržitě prodlužována vždy o dalších šest měsíců. V roce 2020 Rusko pokračovalo v selektivním uplatňování zpřísněného celního režimu a příslušných omezení nákladní dopravy v tranzitu ukrajinského zboží přes území RF. Lídři EU schválili prodloužení platnosti hospodářských sankcí vůči Rusku do 31. července 2020.

Omezující opatření jsou následující:

- omezují přístup na primární a sekundární kapitálové trhy EU pro určité ruské banky a společnosti,
- ukládají zákaz vývozu a dovozu na obchod se zbraněmi,
- zavádějí zákaz vývozu zboží dvojího užití určeného pro vojenské účely nebo pro vojenské koncové uživatele v Rusku,
- omezují přístup Ruska k některým citlivým technologiím a službám, jež mohou být využity pro těžbu a průzkum ropy.

Rusko jen pár dní po uvalení západních sankcí zakázalo dovoz některých potravin ze všech států, které se připojily k protikremelským sankcím – vedle EU tedy například i USA a Kanady. Zákaz by se měl týkat těch potravin, které si Rusko může vyrábět samo.

Vliv dohody DCFTA mezi Ukrajinou a EU

Novým fenoménem, který ovlivňuje režim dovozu se stalo pozastavení ruskou stranou od 1. 1. 2016 Dohody o zóně volného obchodu v rámci SNS ve vztahu k Ukrajině v reakci na platnost dohody DCFTA (Deep and Comprehensive Free Trade Agreement), která byla uzavřena mezi Ukrajinou a EU. Implikace tohoto kroku se projevila v uplatnění režimu tzv. MFN (Most Favoured Nation) vůči Ukrajině, resp. zvýšení celních sazeb, posílení administrativních kontrol a celkové snížení objemu dovozu z Ukrajiny.

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Zahraniční firma může v RF podnikat prostřednictvím účasti v ruské právnické osobě jako

- společnost s ručením omezeným (OOO – obščestvo s ograničennoj otvětsvěnnostju)
- uzavřená akciová společnost (ZAO – zakrytoje akcioněnoje obščestvo)
- otevřená akciová společnost (OAO – otkrytoje akcioněnoje obščestvo)

nebo jako pobočka „filial“ (branch, subsidiary office) či zastoupení firmy „predstaviteľstvo“ (representative office). Zahraniční investor, fyzická osoba, může rovněž podnikat jako živnostník.

Při založení firmy v RF může být vhodné využít služeb právních kanceláří (v Moskvě působí i pobočky českých právních kanceláří, které se mimo jiné specializují i na tuto problematiku). Od 1. 1. 2015 přešla pravomoc akreditovat pobočky a reprezentační kanceláře, jakož i pravomoc vést jejich rejstřík z Obchodní a průmyslové komory RF, resp. ze Státní registrační komory při Ministerstvu spravedlnosti RF, na Federální daňovou službu. Příslušný k výkonu této pravomoci je určen 47. inspektorát Federální daňové služby (daňový inspektorát) na adrese Dolgorukovaja 33, budova 1. Tyto služby jsou zpoplatněny, v květnu 2020 tato služba stála 120 tisíc rublů.

V jednotném státním registru daňových poplatníků, který je zveřejněn na internetových stránkách Federální daňové služby (www.nalog.ru) je možné vyhledávat podle názvu firmy nebo podle registračního čísla. Ve srovnání s internetovou verzí českého rejstříku jsou však tyto informace velmi omezené.

Mimořádné podmínky a pomoc při zakládání zastoupení českých firem v Moskvě poskytuje Český dům Moskva, který může poskytnout nejen kanceláře, ale i byty pro začínající obchodní zástupce a je připraven pomoci s vyřízením potřebné administrativy.

Kontakt: ředitel Českého domu v Moskvě

<https://cesky-dum.czechcentres.cz/cs>

mail: ceskydum@czech.cz

Tel: +7 495 787 78 54 / 55

Fax: +7 499 251 32 27

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Náklady na reklamu v ruských hromadných sdělovacích prostředcích (HSP) jsou vysoké, proto české firmy tento způsob propagace příliš nevyužívají, pokud není produkt určen pro širší spotřebu. Z mála TV reklam na české produkty lze zahlédnout automobily Škoda, v Rusku vyráběné potraviny Hamé, finanční služby Home Credit a některá piva. Vzhledem k převažujícímu profilu českých obchodních zastoupení (převážně dodavatelé výrobků strojírenského, metalurgického, elektrotechnického průmyslu) je to i logické. Některé firmy využívají služeb odborných periodik, které jsou zaměřeny na konkrétní segment trhu a umožňují oslovit konkrétní skupinu potenciálních zákazníků a partnerů přímo v oboru. Je možné samostatně nebo s pomocí specializovaných soukromých nebo státních organizací uspořádat vlastní prezentace. Na významu nabývá reklama prostřednictvím internetu.

Efektivní reklamou je účast českých firem na specializovaných mezinárodních a regionálních výstavách i veletrzích. Místní výstavy a veletrhy pořádané s mezinárodní účastí dosáhly v posledních letech poměrně vysoké úrovně. Na renomovaných výstavních akcích lze vidět nejnovější výrobky a technologie firem z celého světa. Je však žádoucí akceptovat místní zvyklosti, čímž je míněna zejména komunikace s potenciálními místními zákazníky v ruském jazyce, katalogy a další propagační materiály by měly být rovněž v ruštině.

Účasti firem na výstavách či veletrzích v rámci tzv. oficiálních účastí ČR (akce s podporou Ministerstva průmyslu a obchodu ČR a některých dalších ministerstev, kdy je zúčastněným firmám poskytován příspěvek na výstavní plochu) nebo Společné účasti na Specializovaných výstavách a veletrzích v zahraničí – SVV (osobní účast firem na zahraničních veletrzích s využitím finanční podpory z evropských strukturálních fondů) jsou jednou z forem státní podpory exportu. Přehled těchto marketingových akcí na příslušný rok je publikován na internetových stránkách příslušných ministerstev a vládní agentury CzechTrade.

České firmy, které mají zájem o provedení individuálních nebo skupinových prezentací nebo průzkumu trhu na území RF, se mohou obrátit se svými požadavky na CzechTrade, případně na některou z mnoha soukromých marketingových a poradenských agentur realizujících projekty na zakázku dle přání zákazníka.

Významné veletrhy a výstavy v Ruské federaci v letech 2020–2021

- Innoprom (strojírenství): červenec 2020, Jekatěrinburg
-

MIMS Automechanika Moscow (automobilový průmysl): srpen 2020, Moskva

-

Ugol & Mining (těžba a dobývání): září 2020, Novokuzněck

-

Otdych (cestovní ruch): září 2020, Moskva

-

Zolotaya Oseň (zemědělství): říjen 2020, Moskva

-

Pivo (pivo): říjen 2020, Soči

-

Petrohradské plynárenské fórum (plynárenství): říjen 2020, Petrohrad

-

ProdExpo (potravinářství): únor 2021, Moskva

-

MITT (cestovní ruch): březen 2021, Moskva

-

Ecology of big city (ekologie): březen 2021, Sankt Petěrburg

-

Něftgaz (ropa a plyn): duben 2021, Moskva

-

Atomexpo (jaderná energetika): duben 2021, Soči

-

Metalloobrabotka (strojírenství): květen 2021, Moskva

-

WasteTech (vodohospodářství): červen 2021, Moskva

- MAKS (letectví): srpen 2021, Moskva

Vzhledem k aktuální epidemiologické situaci v Ruské federaci, která se stále vyvíjí, je třeba výše uvedené termíny brát jako indikativní a před konáním akce je nezbytné je prověřit.

Bližší informace k účastem na výstavách a veletrzích v RF (se státním příspěvkem) jsou zveřejňovány na informačním portálu MPO ČR: <https://www.mpo.cz/vystavy-a-veletrhy-2021/>

Přehled výstav a veletrhů pořádaných v RF, vč. podrobných informací o jejich věcném zaměření lze najít na ruském internetu, např. na: www.exponet.ru, www.expomat.ru, hyve.group resp. na informačních portálech jednotlivých ruských výstavních společností nebo firem – organizátorů výstav.

Přehled výstavišť v Moskvě:

- CVK Expocentrum (na Krasnoj Presně) www.expocentr.ru
- MVK Sokolniki www.sokolniki.com
- Všeruské výstavní centrum (bývalé VDNCh) www.vvcentre.ru
- MVC Krokus Expo www.crocus-expo.ru

V gesci MZV ČR dále existují projekty na podporu ekonomické diplomacie (tzv. PROPED). Jejich cílem je podpořit proexportní aktivity českých firem a jejich vstup na zahraniční trhy. Projekty mohou mít podobu podnikatelské mise, semináře, konference, kulatého stolu, workshopu, incomingové mise či účasti firem na výstavách a veletrzích. Bližší informace k PROPED je možné získat na stránkách MZV ČR [v sekci služeb pro exportéry](#)

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

V RF je zřízena Federální služba duševního vlastnictví, patentů a ochranných známek, oficiální zkratka „Rospatent“ (www.fips.ru), která je podřízena Ministerstvu školství a vědy RF.

Rospatent provádí kontrolu a dohled ve sféře právní ochrany a využívání objektů duševního vlastnictví, patentů a obchodních značek a výsledků duševní činnosti, které se stanou předmětem ekonomického a občansko-právního oběhu. Rospatent je zastoupen ve Světové organizaci duševního vlastnictví (www.wipo.org).

Dne 1. ledna 2008 nabyla účinnosti 4. část ruského občanského zákoníku (OZ) týkající se zejména práv duševního vlastnictví. Do ruského právního řádu se tak poprvé dostal zákon, který uceleně stanoví podmínky ochrany práv duševního vlastnictví a sankce za jejich porušení. Zákon zavedl také státní akreditaci institucí zabývajících se ochranou práv duševního vlastnictví.

RF formálně uznává všechny hlavní mezinárodní dohody a úmluvy o ochraně duševního vlastnictví, v praxi se však často setkáváme s jejich porušováním. Jde např. o autorská práva k audio a video nosičům, oděvům apod. Místní úřady s tímto jevem bojují se střídavými úspěchy. Rusko se také snaží získat přístup k moderním technologiím, a to zejména ve strategických oblastech jako je energetika, zbrojní průmysl, IT a telekomunikace apod. Získávání těchto technologií nemusí probíhat vždy legální cestou. Zahraniční společnosti musejí také počítat s horší vymahatelností práva, zvláště v případech, kdy se dostanou do sporu s ruskou státní institucí či korporací.

Americký úřad obchodního USTR ve své pravidelné zprávě Special 301 upozorňuje na problémy s online pirátstvím, velkým podílem paděleného zboží původem z Číny na ruském trhu a porušování práv duševního vlastnictví natáčením filmových a divadelních představení na videokamery a jejich následné publikování na neautorizovaných serverech.

6.6 Trh veřejných zakázek

Zadávání zakázek financovaných z veřejných prostředků je v Rusku regulováno dvěma zákony, především **zákonem č. 44** ze dne 5. 3. 2013, jež vstoupil v platnost od 1. 1. 2014, „O kontraktním systému ve sféře státních zakázek zboží, prací a služeb pro zabezpečení státních a municipálních potřeb“, a dále **zákonem č. 223** „O nákupu zboží, prací a služeb určitými druhy právnických osob ze dne 18. 7. 2011.“

Sféra veřejných zakázek a zakázek pro státní podniky v Rusku v současné době v souvislosti se zvyšující se podporou domácích výrobců, politikou tzv. náhrady dovozu a racionalizace rozpočtových zdrojů podléhá legislativním změnám a úpravám. Zahraničním firmám se tak dále komplikují možnosti působení na ruském trhu. Nicméně i přes evidentní směr podpory domácímu průmyslu Rusko bude i nadále ke svému rozvoji potřebovat zahraniční technologie.

Změny v oblasti veřejných zakázek v letech 2015–2017

Oblast veřejných zakázek je upravena federálním zákonem **č. 44-FZ** („Zákon o kontraktním systému v oblasti veřejných zakázek“) ze dne 5. 4. 2013. Dne 31. 1. 2015 vláda RF přijala usnesení č. 84 týkající se opatření, resp. pravidel v oblasti další podpory tuzemských výrobců, tj. de facto zákazu dovozu vybraných položek strojírenské produkce. Toto opatření navázalo na již dříve přijaté usnesení č. 656 ze dne 14. 7. 2014. Vládním usnesením č. 102 z 30. 11. 2015 se zavedly omezení týkající se farmaceutické a zdravotnické produkce, změny k federálnímu zákonu č. 188/2015 zahrnuly softwarovou produkci a usnesení č. 832 z 22. 8. 2016 se týká vybraných potravinářských výrobků.

Celkově je v režimu veřejných zakázek zahrnut řada položek strojírenského zboží, které může být dodáváno pouze domácími firmami. Jedná se například o dopravní prostředky pro veřejné účely a stavební, těžební a komunální techniku (autobusy, trolejbusy, nákladní a osobní automobily, dopravní prostředky pro komunální účely, tramvajové vagóny, přívěsy, kontejnery apod.). Příslušné dokumenty s přesným výčtem položek lze nalézt na webových stránkách ruské vlády (www.government.ru).

Podle vyjádření ruské strany jsou v seznamech uvedeny takové položky zboží, kde existují ruské analogy či minimálně jejich vzorky. Opatření se netýká produkce z členských zemí Eurasijské hospodářské unie (Rusko, Bělorusko, Kazachstán, Arménie, Kyrgyzstán). V praxi to znamená, že dodávky uvedeného zboží z jiných zemí nejsou v oblasti veřejných zakázek aktuálně možné.

Kromě toho se na řadu dalších položek (cca 250 druhů zboží) může vztahovat preference až do výše 15 % ceny.

Zákon č. 44 kromě jiného rozšířil možnosti výběru dodavatele, upravil pravidla plánování, auditu, monitoringu a smluvních závazků. V souladu se zákonem byla zavedena elektronická forma podpisu a elektronická forma aukcí.

Podle zákona č. 44 jsou možné následující formy výběru dodavatele ve sféře státních zakázek:

- Nekonkurenceschopné, resp. zakázky předem zadané jedinému účastníkovi. Jejich maximální hodnota je 600 tisíc rublů.
- Konkurenceschopné, jež jsou realizovány prostřednictvím několika druhů konkursů (tendrů). V praxi se jedná o otevřené konkursy, tendry s omezenou účastí, uzavřené konkursy, tzv. dvou etapové konkursy, elektronické aukce a uzavřené aukce, nabídková a kotační řízení.

Probíhající změny a korekce týkající se zákona č. 44 spočívají také například v možnosti vyžadovat od účastníků řízení za určitých podmínek lokalizování výroby aj.

Změny v oblasti zakázek pro státní podniky v letech 2015–2017

Dne 10. 1. 2016 vstoupily v platnost na základě příslušných výnosů a usnesení vlády RF nové úpravy týkající se federálního zákona o kontraktačním systému (federálního zákona č. 223-FZ „O nákupu zboží, prací a služeb určitými druhy právnických osob“ z 18. 7. 2011 doplněného federálním zákonem č. 249-FZ „O změnách ...“ z 13. 7. 2015).

Tímto byl ustaven **koordinální mechanismus zadávání zakázek** pro nahrazování dovozu na nákup dováženého zařízení, prací a služeb ze zahraničí, prováděný v rámci investičních projektů s hodnotou nad 10 mld. rublů (cca 130 mil. USD) realizovaných státními firmami, resp. právnickými osobami, kde má RF podíl na základním kapitálu více než 50 %, případně u investičních projektů, které jsou realizovány v rámci státní podpory.

Koordinace zadávání zakázek je prováděna prostřednictvím tzv. vládní komise pro nahrazování dovozu. Komise „posuzuje“ možnosti náhrady dovážené produkce domácími výrobky, případně může organizovat složitější dovozní nákupy. V případě, že se daný druh výrobku nachází na seznamu, je příslušným projektům usnadněn přístup k vládním rozpočtovým prostředkům.

(Pozn.: Detailní informace k předmětné zákonné úpravě včetně obou výše uvedených seznamů lze najít na webových stránkách Vlády RF, www.government.ru).

Internetové odkazy

Návrhy aktuálních změn legislativních předpisů v uvedené oblasti je možno sledovat na portálu www.regulation.gov.ru. Příslušná aktuální usnesení vlády k dané problematice je možné monitorovat na webových stránkách ruské vlády: www.government.ru. Na federálním portále pro oblast veřejných zakázek - www.zakupki.gov.ru jsou soustředěny veškeré federální veřejné zakázky. Portál spravuje MER RF, nicméně kontrolní činnost (objednavatelů zakázek) zajišťuje Federální antimonopolní služba (FAS). Pro získání aktuálních informací na tomto portále je zapotřebí oficiální registrace. Internetové zdroje v RF nabízí kromě jiného také **placené či částečně veřejné portály tendrů** (např. www.rostender.ru, www.torgi.gov.ru, www.komtender.ru, www.bicotender.ru). Pro oblast vypisování tendrů přímo jednotlivými regiony RF je také užitečný portál www.regions.ru.

Pravidlo "třetí zbytečný"

Od května 2020 splatí nařízení vlády č. 617, podle kterého se, v případě že se do tendru přihlásí nejméně dva dodavatelé ze zemí EAEU, se zahraniční nabízející z tendru automaticky vylučuje. Na seznamutakto dotčených položek je 617 především průmyslových druhů zboží. Pokud se na území EAEU poptávané zboží nevyrábí, je možné od tohoto požadavku ustoupit.

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Přestože vymahatelnost práva se postupně zlepšuje, praxe ukazuje, že spory, které se české firmy pokoušejí řešit soudní cestou, nemusí dopadnout v jejich prospěch. Ruští partneři často maří soudní jednání, způsobují administrativní obstrukce a soudy mají tendenci přijímat rozhodnutí ve prospěch ruské strany. Z tohoto důvodu mnohé z českých firem působících na ruském trhu se snaží vkládat do kontraktu klauzuli o řešení sporu u nestranného soudu v třetí zemi. Před uzavřením kontraktu doporučujeme konzultovat zajištění obchodního či investičního projektu se specializovanou právní kanceláří. V tomto směru působí v Moskvě i pobočky několika českých právních kanceláří.

Ruští partneři jsou zvyklí jednat „na hraně“ a nebojí se rizika soudních sporů zvláště, pokud vědí, že tento se odehraje v rámci jurisdikce ruských státních orgánů. Pokud k takovému sporu dojde, neváhají přistoupit k tvrdým opatřením vůči české straně. V případě, že se spor nevyvíjí v jejich prospěch, uchylují se k průtahům, předstírání různých skutečností a dalším „taktikám“. To případné obchodní spory velmi komplikuje. Zpravidla se tedy vyplatí důsledná prevence, tzn. zejména podrobné projednání všech potenciálně sporných skutečností v každé etapě spolupráce, důkladná analýza všech detailů uzavíraných smluv, zajištění se formou bankovních a jiných garancí atd. Upozorňujeme také na zhoršující se vymahatelnost práva a propojenost úřadů a místních podnikatelů s rostoucí vzdáleností od Moskvy.

Hlavní rizika místního trhu:

- nízká vymahatelnost práva;
- tarifní i netarifní překážky, nestandardnost a mnohdy i neprůhlednost procesu proclívání zboží;
- vyšší korupce na všech úrovních a téměř ve všech sférách;
- vysoká cena za průnik na trh, většina českých firem si nemůže dovolit zpravidla předraženou reklamu;
- ruské firmy mají tendence klást českým firmám často náročné podmínky pro dodávky (např. odkladů plateb, proclívání zboží, certifikace apod.), které finančně silní západní obchodní partneři mnohdy akceptují; obchody v Rusku nelze dělat „na dálku“, osobní přítomnost a osobní jednání s partnery jsou nutností; nízká dostupnost místních zdrojů financování, resp. obtížné splnitelné podmínky ruských bank při poskytování úvěrů; vítězí tak zpravidla ten, kdo může současně s dodávkou nabídnout partnerovi výhodné financování;
- mnohé české firmy nedisponují dostatečným kapitálovým zázemím, aby mohly ruským partnerům dodávat zboží s odkladem platby, na leasing, na úvěr, popř. s odkladem splátek, jak je to běžné u některých západních firem;
- v poslední době velmi zesílil tlak na lokalizaci výroby v Ruské federaci namísto dříve běžných dodávek zboží či materiálu; taková lokalizace je ale velmi finančně náročná a nese nejen ekonomická, ale i administrativní rizika. Některá omezení na nákup zahraničního zboží jsou dána přímo ruskými zákony (více viz kapitola 6.6.).

Platební podmínky a platební morálka:

Platební styk probíhá v zásadě ve stejných intencích jako v Evropě. Specifikem spojeným s vývojem ruské ekonomiky v poslední době je značné kolísání kurzu místní národní měny – rublu. V období krize to může být ale až 100 %, a to ve velmi krátké době. Proto je dobré se proti těmto výkyvům zajistit, ať již standardními bankovními nástroji, anebo obchodováním přímo v zahraniční měně. To však nese určitá rizika, a to případnou platební neschopnost partnera při poklesu rublu anebo také snížení konkurenceschopnosti české produkce oproti jiným výrobkům např. z Turecka, Číny apod.

V souvislosti s uvalením sankcí na RF za anexi Krymu v roce 2014 se velmi zhoršil přístup ruských společností k finančním zdrojům na běžném bankovním trhu. Nedostatek likvidity se projevil růstem úrokových sazeb, což prakticky znemožnilo mnoha malým a středním podnikům přístup k jakémukoliv financování. Toto, společně s prudkým poklesem kurzu rublu, způsobuje zhoršení platební morálky ruských partnerů a rovněž kladení velkého důrazu na zajištění exportního financování ze zahraničí.

V letech 2016–2017 v důsledku nízké inflace a postupného snižování klíčové sazby Centrální banky se snížily sazby komerčních bank a poptávka po úvěrech se zvýšila.

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Kultura obchodního jednání

Obchod v Rusku je postaven do značné míry na osobních vztazích, a to v pozitivním i negativním smyslu slova. Proto je velmi důležitý osobní kontakt s potenciálními partnery, který je vždy dobré navázat a udržovat s nejvyššími představiteli dané společnosti. V ruských firmách i státních institucích totiž převládá direktivní styl řízení.

Kultura obchodního jednání, zejména v regionech, je stále směsicí evropsko-sovětského přístupu a v některých lokalitách dokonce muslimsko-orientálního přístupu. Jednání, jež bývá často komplikováno různými byrokratickými omezeními, probíhá obvykle složitě, vyžaduje trpělivost a cílevědomost. Výběr obchodního partnera z regionu s těsnými kontakty na místní administrativní orgány je obvykle klíčový pro další úspěšný postup.

Pokud se nejedná o přímou dodávku/kontrakt, ale zahraniční společnost se chce ucházet o zakázku ve veřejném výběrovém řízení, je získání ruského partnera, se kterým bude možno se hlásit do tendru a který zná dobře místní prostředí, prakticky nezbytností. Pokud transakce vyžaduje souhlas státního úředníka, pak je to on v roli „nejkvalifikovanějšího konzultanta“, kterého nelze z jednání vyloučit. Za málo pravděpodobnou lze považovat možnost uzavření dohody hned při prvním jednání. U nově nastupující generace obchodníků lze spatřovat obrát k racionalizaci, což se projevuje i ve způsobu vedení obchodního jednání. Dlouhodobé osobní kontakty založené na vzájemné důvěře podstatně snižují nebezpečí nekorektních praktik. Vzhledem ke státům stále více prosazované „náhradě importu“ mají ve výběrových řízeních velkou výhodu ty zahraniční firmy, které si založily v Rusku své dceřinné pobočky, ať již stoprocentní, nebo společné s ruským partnerem. Přitom je pro uznání „domácí/ruské výroby“ rozhodující procento lokalizace výroby, tedy jaká část z něj se vyrábí v Rusku a jaký podíl se musí dovézt ze zahraničí.

V Rusku se také často stává, že o vítězi některých výběrových řízení je již předem rozhodnuto. V takovém případě je dobré mít v Rusku místního obchodního partnera, který má o tendrech přehled a může svému zahraničnímu partnerovi ušetřit mnoho času i prostředků. Na druhou stranu ve výběrových řízeních, která nejsou dopředu nijak ovlivněna, vyžadují ruští zákazníci maximální kvalitu a konkurenceschopnou cenu. Tendrů se obvykle účastní i zahraniční společnosti (např. z Německa, Francie, USA, Japonska či Jižní Koreji), které nabízejí špičkovou kvalitu a nejnovější technologie. Není možné předpokládat, že společnost, která se nedokáže prosadit na domácím českém, či západoevropském trhu, uplatní své výrobky v Rusku. Nároky na kvalitu jsou totiž v Ruské federaci velmi vysoké.

Vedoucí delegace z ruské strany, který jednání zahajuje a zpravidla vede, disponuje vysokou formální autoritou. Zahraničnímu partnerovi je hned na začátku dáno najevo "kdo je tady boss". Členové doprovodu šéfa ruské strany se do diskuse zapojují většinou jen na jeho přímou výzvu. Z tohoto důvodu není příliš vhodné se obracet přímo na podřízené a vedoucího obcházet či dokonce ignorovat. Respektování hierarchie ruských protějšků přispívá do značné míry ke zdárnému průběhu jednání. Jednací styl takové autority je často veden v duchu „vítězství-prohra“, ačkoliv navenek je kladen důraz na „vzájemnou“ výhodnost transakce.

Při obchodních jednáních se nedoporučuje vyvíjet nátlak na partnera, ale ponechat mu čas (ruská mentalita má jiné vnímání prostoru a času). Dohody bývají zachyceny písemně, ústní ujednání nemají stejnou váhu – na rozdíl od některých evropských zemí. Projevy nesouhlasu se zpravidla vyjadřují přímo s patřičným vysvětlením, resp. omluvou. Během jednání je možné se setkat s hlasitým a emotivním vystoupením či dokonce pohrůzkami včetně arogance a tvrdých slov. Ruští partneři také s oblibou využívají tzv. taktiku „cukru a biče“, kdy jsou schopni se na jedné straně uchylovat až k výhrůžkám (např. ukončení veškerých jednání) a na straně druhé mohou partnera zahrnout všemožnými sliby. Vždy je proto dobré soustředit se na garance takových slibů (kvality, ceny, času dodávky).

Dále je dobré mít na paměti, že v Rusku existují odlišné technické i jiné normy a standardy výrobků než v EU. Tyto normy jsou často nekompatibilní, a proto je nutné projít před uvedením výrobku na ruský trh často administrativně náročným certifikačním procesem.

Vedení velkých korporací a firem hovoří již dnes plyně anglicky. Nicméně pokud je to možné, je s ruskými partnery vždy lepší hovořit v ruštině. Při komunikaci se státními orgány (mimo oddělení určená pro styk se zahraničím) a u menších a středních firem je ruština prakticky nezbytností. To samé při komunikaci se státními orgány (mimo oddělení určená pro styk se zahraničím). Pokud se během jednání budou probírat technické detaily, je lepší vzít si tlumočníka. Každopádně na jednacím jazyku je třeba se předem domluvit.

K dobré praxi patří výměna dárků (především při prvním jednání s nejvyššími představiteli firem). Jejich hodnota a pečlivost výběru je v očích partnerů jistým důkazem snahy o hloubky vztahu. Dárek je třeba mít při vhodné příležitosti vždy připravený a rozhodně by to neměla být pouze firemní propisovací tužka či zapalovač. Vhodné je např. kvalitní české sklo apod.

Obchodně lze v RF v zásadě jednat po celý rok, s výjimkou konce roku a první poloviny ledna kalendářního roku, kdy Rusové slučují dovolenou se státními svátky. Koncem prosince je tedy třeba počítat s tím, že nejbližší obchodní jednání je možné až ve druhé polovině ledna. Je též třeba počítat s útlumem všech aktivit v první dekádě května, kdy od 1. do cca 10. května probíhají tzv. Majské prázdniny. Období letních dovolených začíná stejně jako školní prázdniny již začátkem června a kulminuje v červenci a srpnu.

Verbální i neverbální komunikace

V Rusku (a v ruský mluvících zemích obecně) se k předmětné záležitosti přechází postupně a preferuje se „květnatý styl“ mluvy. Rusové (zvláště příslušníci starší generace) mají rádi patos, což se při jednáních projevuje v tom, že jsou zpravidla velmi srdeční, zdvořilí (množství komplimentů), mají tendenci zveličovat, přikrášlovat, obdivovat, chválit apod. To ovšem vůbec neznamená, že musí dojít k pozitivnímu výsledku jednání. Podobné chování očekávají od partnera. Jednání s nimi proto trvá déle – rádi diskutují a polemizují, někdy se i rádi předvádějí. To však neplatí pro nejvyšší management velkých ruských firem, který naopak vyžaduje velmi věcný a konkrétní přístup při jednáních a s tím související velmi dobrou a detailní přípravu a také stručný způsob vyjadřování.

Komunikace probíhá často během „pracovních“ obědů nebo večeří. Ačkoli se říká, že stávající ruští byznysmeni již nepijí tolik vodky jako dříve, tento nápoj je stále součástí jejich kultury. Rusové jsou zvyklí na bohatě prostřený stůl a jednou otevřená láhev vodky se už nezavírá. Konzumace je doplňována množstvím přípitků (tzv. tosty), jež jsou málokdy stručné. Hojnost přípitků při ruském stolování je známá. Nejedná se účelově o opíjení, spíše o řečnická cvičení, která vedou k navození důvěry a navázání osobního kontaktu. Přípitky je třeba si dopředu připravit. Kromě obvyklých přípitků na úspěch zamýšleného obchodu je žádoucí vyzdvihnout osobní vlastnosti partnera, nezapomenout připít na zdraví přítomných dam. Tradiční nadstandardní slovanské vztahy jsou většinou myšleny dobře a netřeba se jim vyhýbat či téma znevažovat. Galantnost vůči přítomným ženám se projevuje nejenom v komplimentech při přípitcích, nýbrž i tím, že muži na jejich počest přijdí ve stoje, zatímco „něžné pohlaví“ sedí. Po jídle se očekává poděkování.

Ačkoli mají Rusové smysl pro humor a dokáží si dělat legraci i sami ze sebe, z Ruska i ze svých vůdců, od cizinců toto však zřídka přijmou. Obvykle nelibě nesou, pokud s kritikou ruských poměrů začne bez vyzvání cizinec, který o dané záležitosti v jejich očích „nic neví“. Přitom nehraje roli, zda je kritika oprávněná či nikoli. S kritikou by měl zkrátka začít Rus, k němuž je eventuálně možné se opatrně přidat. Zdrženlivost je v tomto případě namístě zejména při prvním setkání. Naopak bývá s povděkem kvitována poznámka typu „však u nás to není o mnoho lepší“. Je třeba vždy mít na paměti, že vlastenectví a pocit národní hrdosti je důležitou součástí myšlení téměř každého Rusa.

Oslovování příjmením hlavně při jednání s cizincem je zcela na místě, nicméně Rusové dávají přednost oslovování jménem a otčestvom (jméno po otci), které považují za méně oficiální, resp. rezervované. Takto oslovují i nejvýznamnější osoby včetně nejvyšších představitelů země.

Význam času

V Rusku je jiné vnímání času než ve střední Evropě. Poněkud benevolentnější vztah Rusů k času se projevuje nejen v osobní (ne)dochvilnosti, ale i v oficiálních situacích, jako je pracovní doba, úřední hodiny nebo třeba jízdni řád.

Při obchodních jednáních není výjimkou určité zdržení. Častým důvodem bývají dopravní problémy, zejména ve velkých městech (Moskva, Sankt Petěrburg atd.). Na druhé straně se slovní spojení „dopravní špička“ stalo eufemismem pro

omluvu jakékoli nedochvilnosti. Od evropských partnerů se však dochvilnost očekává, neboť v Evropě se jedná o součást kulturních tradic a obchodních zvyklostí. Při plánování termínu schůzky ve velkoměstech je proto nutné zohlednit dopravní faktor a počítat s patřičnou (cca hodinovou) časovou rezervou.

Několik užitečných rad, které je dobré mít na paměti při jednání s ruskými partnery:

Styl jednání:

- Rusové preferují květnatý styl vyjadřování a jen pozvolný přechod k vlastnímu předmětu. Rádi zveličují, říkají komplimenty, diskutují a argumentují.
- Jsou pověstní jako zdatní vyjednávači a to ve stylu vítězství-prohra.
- V roli kupujícího nejsou příliš ochotni k ústupkům.
- Využívají různé zpomalovací taktiky i taktiku omezené pravomoci.
- Vznášejí doplňující požadavky a pozměňující úpravy na poslední chvíli nebo poté, co je vše dohodnuto.
- Využívají tzv. taktiku „cukru a biče“, kdy jsou schopni se na jedné straně uchýlovat až k výhrůzkám (např. ukončení veškerých jednání) a na straně druhé moho partnera zahrnout všemožnými sliby. Vždy je proto dobré soustředit se na garance (kvality, ceny, času dodávky).
- Kompromis považují za slabost. Konfliktů se neobávají.

Role hierarchie:

- Ve většině podniků převládá direktivní způsob řízení. Nejdůležitější osobou je tedy hlavní představený. Ten rozhoduje o chodu podniku a rovněž o všem ostatním.
- Názor nadřízeného má mnohem větší váhu než pohled podřízeného.

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Doklady

Při cestě do Ruské federace musí mít cestující u sebe:

- 1) cestovní pas nebo jiný cestovní doklad
- 2) platné ruské vízum
- 3) finanční prostředky na celou dobu pobytu v RF nebo doklad prokazující zajištění nákladů spojených s pobytem v RF
- 4) doklad o cestovním zdravotním pojištění na území RF

Víza

O ruské vízum mohou občané ČR požádat pouze na ruských velvyslanectvích a konzulátech, resp. ve vízových centrech, která pro ruské konzuláty zajišťují přijímání vízových žádostí. Vízum lze vyřídit i prostřednictvím některých cestovních kanceláří v ČR, pokud však cestující není členem zájezdu pořádaného takovou cestovní kancelář, obstarat si takto vízum se nedoporučuje. Zejména v případě, že bude občan ubytován v soukromí, vznikají problémy při registraci, neboť jako přijímající strana je pak ve vízu uveden jiný subjekt, než jak je to ve skutečnosti. **Získat ruské vízum až na hraničním přechodu není možné.**

K žádosti o vízum se přikládá voucher ruské cestovní kanceláře anebo pozvání k návštěvě RF ověřené Hlavní správou pro otázky migrace Ministerstva vnitra Ruské federace (dále „migrační služba“) anebo Ministerstvem zahraničních věcí RF. K žádosti o udělení víza RF se dále předkládá fotografie, cestovní pas nebo jiný cestovní doklad a cestovní zdravotní

pojištění na celou dobu pobytu na území RF. Cestovní doklad musí být platný minimálně 6 měsíců po ukončení pobytu v RF (pokud se jedná o žádost o udělení krátkodobého víza).

Vízum má podobu štítku, který se vlepuje do pasu. Při vstupní pasové kontrole cestující obdrží do pasu razítko, na kterém je uvedeno datum příjezdu, aby bylo možné určit přesný počet dní pobytu v RF. Počet dní nesmí návštěvník RF v žádném případě překročit. Obdrží také tzv. migrační kartu, kterou je nutné mít u sebe po celou dobu pobytu a při vycestování z území RF. Bez migrační karty není např. možné se zaregistrovat v hotelu. V případě ztráty migrační karty vystaví bezplatně její duplikát místní úřad migrační služby.

Ten, kdo z území Ruské federace dále cestuje do některé ze zemí Společenství nezávislých států, musí být vybaven **mnohonásobným vízem**, bez něhož mu nebude umožněn návrat na území RF.

POZOR! Osobám, které se ocitnou na území RF bez víza, hrozí vysoká pokuta a budou podrobeny zdlouhavé administrativní proceduře, která nevyhnutelně skončí jejich okamžitým vyhoštěním ze země na vlastní náklady a případně zákazem vstupu do RF na 2 – 5 let.

Přesné náležitosti podání žádosti o vízum sdělí zastupitelský úřad RF, který žádost o udělení víza vyřizuje. V České republice je to:

Praha

Konzulární oddělení velvyslanectví RF, Korunovační 34, 160 00 Praha 6 – Bubeneč, tel.: +420 233 374 093, fax: + 420 233 371 492, e-mail: rusconscz@mid.ru, www.czech.mid.ru. Úřední hodiny: po – pá, 09:00 – 12:00. Vízové centrum Spálená 76/14 Praha 1, úřední hodiny pro podání žádostí 09:00 – 15:00. Výdej hotových dokumentů od 15:00-17:00 hod.

Brno

Generální konzulát RF, ul. Hlinky 142b, 603 00 Brno, tel.: +420 543 232 157, fax: +420 543 244 429, e-mail: consrusbrno@mid.ru, www.brno.mid.ru. Úřední hodiny: po, st, pá, 09:00 – 13:00. Vízové centrum Vídeňská 995/63, úřední hodiny pro podání žádostí 08:00 – 14:00. Výdej hotových dokumentů od 14:00 – 16:00, www.vfsglobal.com/russia/czech-republic/.

Karlovy Vary

Generální konzulát RF, ul. Petra Velikého 974/18, 360 01 Karlovy Vary, tel.: +420 353 221 325, fax: +420 353 226 261, e-mail: conskarlovyvary@mid.ru, www.karlovy-vary.mid.ru. Úřední hodiny: po, st, pá, 09:00 – 13:00. Vízové centrum T. G. Masaryka 899/18, úřední hodiny pro podání žádostí 08:00 – 14:00. Výdej hotových dokumentů od 14:00 – 16:00, www.vfsglobal.com/russia/czech-republic/.

Elektronické vízum (e-vízum)

Pro návštěvu Kaliningradské oblasti a Leningradské oblasti včetně Petrohradu je možné od července, resp. října roku 2019 požádat o tzv. elektronické vízum (e-vízum). Jde o alternativu k papírovému vízu. O e-vízum je nutné požádat několik dní před příjezdem/přiletem do Ruska, tj. ani v tomto případě není možné o vízum žádat až na letišti nebo hraničním přechodu. E-vízum je možné získat prostřednictvím vízové agentury nebo elektronicky přímo na webové stránce Konzulárního oddělení Ministerstva zahraničí Ruské federace (<https://evisa.kdmid.ru/>). K žádosti o e-vízum se dokládá platný cestovní pas, digitální fotografie a zdravotní pojištění na celou dobu pobytu v Rusku. Není tak nutné předkládat pozvání, rezervaci ubytování nebo letenky ani jakékoliv další dokumenty zdůvodňující účel cesty. E-vízum umožňuje pohyb pouze ve dvou uvedených oblastech, a není tedy na něj možné navštívit např. Moskvu. To se týká i přestupu na letišti, kdy např. při cestě do Petrohradu je nutné přiletět přímým letem bez mezipřistání v Moskvě. Platnost e-víza je maximálně 8 dní a jeho držitel se tak nemusí v Rusku hlásit k pobytu (viz dále - ohlašovací povinnost).

Omezení vstupu

Do některých územních částí Ruské federace mohou cizinci vstupovat pouze na základě zvláštního povolení, o které je třeba zažádat u místně příslušné pobočky pohraniční služby s dostatečným předstihem.

Ohlašovací povinnost

Dne 15. 1. 2007 vstoupil v platnost zákon RF č. 109 o migrační databance cizinců a osob bez občanství v Ruské federaci, který stanoví povinnost ohlásit adresu místa pobytu na území RF. Povinnost hlásit adresu pobytu občana ČR v RF má přijímající strana. Občan ČR má povinnost mít u sebe nejpozději po uplynutí 7 pracovních dnů od příjezdu do místa ubytování doklad o tom, že adresu místa pobytu nahlásil. *Adresa Pobočky migrační služby v Moskvě : ul. Pokrovka 42, Moskva (stanice metra Kitaj gorod).*

V praxi nyní existují 2 režimy krátkodobého pobytu v RF (na ruské vízum):

Pobyt v ubytovacím zařízení – Ubytovacím zařízením se rozumí hotel nebo jiná organizace poskytující ubytování, například sanatorium či jiná ozdravovna, penzion, turistická chata, kempink, dětský tábor, nemocnice nebo jiná instituce zdravotní či sociální péče. Podle výkladu migrační služby RF se ubytovacím zařízením rozumí také Český dům při Velvyslanectví ČR v Moskvě. Každé ubytovací zařízení v RF je povinno zaregistrovat každého občana ČR, kterého ubytovalo, nehledě na délku jeho pobytu v RF nebo na délku jeho pobytu v tomto ubytovacím zařízení. Informaci o nástupu ubytování je ubytovací zařízení povinno předat místně příslušné pobočce migrační služby RF spolu s požadovanými doklady nejpozději do 24 hodin, ukončení ubytování je ubytovací zařízení povinno ohlásit nejpozději do 12.00 hod. následujícího dne.

Pobyt jinde než v ubytovacím zařízení – Povinnost zaregistrovat pobyt občana ČR má v tomto případě tzv. přijímající strana. Tou může být jen fyzická osoba s právem trvalého pobytu na území RF anebo právnická osoba, u které občan ČR fakticky bydlí nebo u které pracuje. Přijímající stranou nemůže být občan ČR, který v RF pobývá na vízum nebo na povolení k dlouhodobému pobytu.

Přijímající strana je povinna zaregistrovat přicestování občana ČR, který u ní bydlí nebo pracuje, pouze **v případě, že pobyt v RF přesáhne 7 pracovních dnů**. Pokud občan ČR přicestuje do RF na dobu méně jak 8 pracovních dnů a není ubytován v ubytovacím zařízení, nemusí být nikde registrován. Občan ČR naopak musí být zaregistrován nejpozději po uplynutí 7 pracovních dnů ode dne přicestování do místa ubytování. Během tranzitu přes území RF (například vlakem) se občan nikde registrovat nemusí. Občan ČR je povinen předložit pas s ruským vízem a migrační kartu v ubytovacím zařízení, resp. přijímající straně za účelem zaregistrování. Ubytovací zařízení, resp. přijímající strana pořídí fotokopii těchto dokladů a zároveň vyplní dvoustránkový formulář "Ohlášení o příjezdu cizince do místa ubytování".

Vyplněný ohlašovací formulář, kopii datové stránky pasu, kopii ruského víza (a kopii stránky s vyznačeným razítkem vstupu do RF, pokud není vyznačeno u ruského víza), kopii migrační karty se zřetelně vyznačeným razítkem vstupu do RF, kopii občanského průkazu osoby uvedené na ohlašovacím formuláři, a dále plnou moc, pokud příjezd občana registruje jiná osoba než uvedená na ohlašovacím formuláři, se bez poplatku podává na místně příslušné pobočce migrační služby RF. Za poplatek lze tyto doklady podat i na jakékoli ruské poště. V tom případě je třeba odevzdat uvedené doklady dvakrát - jeden zasílá pošta migrační službě, druhý si ponechává pro případ ztráty na cestě.

Ohlašovací formulář obsahuje část, kterou při jeho přijetí pracovník migrační služby (resp. pošty) orazítkuje úředním datumovým razítkem potvrzujícím přijetí ohlášení. Tuto část formuláře pak pracovník vrátí tomu, kdo ohlášení provedl. Takto orazítkovaná část formuláře slouží jako potvrzení o splnění ohlašovací povinnosti pro případ kontroly cestovatele. Ubytovací zařízení, resp. přijímající strana, je proto povinna orazítkovanou část formuláře předat občanovi a ten je povinen ji mít u sebe až do doby vycestování z RF.

V souladu se zákonem je cestovatel povinen zaregistrovat se (být zaregistrován přijímající stranou) na každém místě kam přijede (pokud jeho celkový pobyt v RF přesáhne 7 pracovních dnů). V případě, že je ubytován v ubytovacím zařízení, splní tuto povinnost neohledně na délku pobytu ubytovací zařízení.

V případě ztráty víza či jeho prodloužení je vhodné mít kontakty na zvučí ruský subjekt, který musí požádat o vydání duplikátu víza a registrace v místě posledního pobytu cizince na území RF. Současně upozorňujeme na přísné postihy cizinců, kteří se na území RF zdržují nelegálně, či nedisponují výše uvedeným dokladem o splnění ohlašovací povinnosti po dobu pobytu v RF (v daném případě hrozí pokuta do výše 5 tisíc rublů, případně i vyhoštění).

Aby mohl návštěvník opustit území Ruské federace, musí při pohraniční kontrole předložit platné vízum.

V případě, že návštěvník překročil povolenou dobu pobytu (vztahuje se i na případ, kdy vízum ztratil nebo mu bylo ukradeno) nebo nebyl řádně registrován a odhlášen v místě pobytu, nemá právo opustit území RF, dokud situaci nenapraví přijímající strana v součinnosti s migrační službou.

Velvyslanectví ČR v Moskvě doporučuje, aby si čeští občané před cestou ověřili u zastupitelského úřadu RF v ČR, zda se podmínky přicestování a pobytu nezměnily.

Podmínky pro tranzit přes území RF:

Občané ČR, kteří cestují do třetí země a projíždějí přes území RF, jsou **povinni předložit ruské tranzitní vízum.**

Výjimkou je situace, kdy cestující neopustí tranzitní prostor mezinárodního letiště na území RF (toto je povinen doložit letenkou prokazující, že mu po příletu do RF navazuje let z RF do třetího státu, a dále vízem takového třetího státu, je-li potřeba). Pokud však pokračuje v cestě z jiného letiště v témže městě, např. přiletí na letiště Šeremetěvo 2 a pokračuje z letiště Domodědovo nebo Vnukovo, ruské vízum potřebuje.

Pokud občan ČR přilétá a odlétá ze stejného letiště, ale z jiného terminálu, je důležité si zjistit, zda při přechodu z jednoho terminálu na druhý opouští tranzitní prostor či nikoliv. Jestliže tranzitní prostor neopouští, vízum při pobytu do 24 hodin nepotřebuje.

Prodloužení víza v odůvodněných případech

V souladu s článkem 9 Dohody mezi Evropským společenstvím a Ruské federace o zjednodušení vydávání víz občanům Evropské unie a Ruské federace, se občanům smluvních stran, kteří z důvodu vyšší moci nemají možnost opustit území Ruské federace a členských států EU do doby uvedené v jejich vízech, časová platnost jejich víz bezplatně prodlouží na dobu potřebnou k jejich návratu do státu, ve kterém mají trvalý pobyt.

V souladu s článkem 8 citované Dohody občané ČR, kteří ztratili své doklady totožnosti, nebo jimž byly tyto doklady odcizeny v době jejich pobytu na území Ruské federace, mohou toto území opustit bez víz na základě platného dokladu totožnosti (tzv. náhradního cestovního průkazu) vystaveného konzulárními úřady České republiky v Ruské federaci. Tato skutečnost je bohužel někdy ze strany ruských letištních orgánů ignorována, především v důsledku neznalosti příslušné mezinárodní úpravy. V takové situaci, pokud nepomůže výše uvedená argumentace vyplývající z čl. 8 Dohody, doporučujeme ihned kontaktovat příslušné konzulární oddělení ČR (Moskva, Sankt Peterburg nebo Jekatěrinburg).

Bezpečnostní situace

Bezpečnostní situace v některých oblastech RF zůstává dlouhodobě problematická (**Dagestán, Čečensko, Severní Osetie, Karačevo-Čerkessie, Ingušsko, Kabardino-Balkarie**). Cestování do těchto oblastí může být spojeno se zvýšeným rizikem. S rizikem je spojená i cesta a pobyt v oblasti rusko – ukrajinské hranice v Rostovské oblasti, tj. hranice, která není kontrolována oficiálními ukrajinskými orgány. Doporučujeme důkladně zvážit, zda do výše uvedených regionů cestovat.

Doporučujeme před případnou cestou do RF využít systém dobrovolné registrace občanů ČR při cestě do zahraničí, tzv. systém DROZD (<http://drozd.mzv.cz>).

V RF je obecně zakázáno fotografovat vojenské zóny, mosty, přístavy a letiště. Po porušení tohoto zákazu většinou následuje kontrola dokladů a často i pokuta. V případě střetu s ruskou policií či jinými bezpečnostními orgány se doporučuje zachovat klid a v případě potřeby kontaktovat nejbližší zastupitelský úřad ČR.

Je třeba počítat s tím, že okrajové (venkovské) oblasti Ruska představují určité riziko. Vzdálenosti jsou značné a cizinec, který cestuje autem, může narazit na lokální kriminalitu stejně jako na korupční praktiky policistů a pohraničnicků. V případě nehody a poranění není zdravotnická pomoc zdaleka vždy zaručena.

V Rusku existují rovněž případy přepadení homosexuálů a párů stejné orientace s tím, že další násilí není možno vyloučit. Ačkoliv homosexualita není v Rusku trestná, není ze strany většiny Rusů akceptovaná. Dle platné právní úpravy hrozí i cizincům za informace, veřejnou demonstraci a podporu homosexuality peněžní trest do výše 100.000,- rublů, vězení až na 15 dní a vyhoštění z Ruska.

Služby v Ruské federaci

Služby v Ruské federaci mají stoupající úroveň a zejména ve velkých městech jsou zahraniční turisté obsluhováni ve slušném standardu. Služby motoristům, a to zejména na hlavních silničních tazích jako jsou Brest - Moskva, Moskva - Ufa, Moskva - Rostov na Donu, Moskva - Kazaň, Moskva - Sankt Petěrburg, Sankt Petěrburg - Tallinn a Sankt Peterburg - Vyborg jsou na slušné úrovni. Pohonných hmot je dostatek, a to jak benzínu (i bezolovnatého), tak nafty.

Ubytování v RF a zvláště v moskevských a petrohradských hotelích je drahé a je nutno počítat s poplatkem za noc v hotelích se standardním vybavením v rozmezí cca od 100 do 300 USD.

Doprava z/na letiště: Z mezinárodního letiště Šeremetěvo, kam přilétá většina spojů z ČR, funguje provoz přímé vlakové linky Šeremetěvo – Běloruské nádraží, tzv. aeroexpressu. Jízda trvá 50 minut a cena činí 500 rublů (www.aeroexpress.ru), při internetovém nákupu či nákupu prostřednictvím aplikace mobilního telefonu 450 rublů. Přímá vlaková linka funguje i na trase letiště Domodědovo – Pavelecké nádraží a letiště Vnukovo – Kyjevské nádraží.

Taxi: V oblasti taxikářských služeb varujeme občany ČR před používáním služeb soukromých „taxikářů“ bez licence. Na letišti funguje 24 hodin denně oficiální přepážka taxi, kde se zaplatí požadovaný tarif a pracovníce přepážky sdělí typ a poznávací značku vozidla. Oficiální taxíky mají zpravidla žlutá barvu karoserie a označení taxi. Zvýšenou pozornost je třeba věnovat platbě kartou, resp. ověření, že do platebního zařízení byla taxikářem vložena správná částka.

Základní potraviny jsou v RF běžně ke koupi, doporučujeme však kupovat a konzumovat pouze balené produkty či řádně ošetřenou zeleninu a ovoce. Zásadně nedoporučujeme kupovat u prodejních stánků alkoholické nápoje. Může se jednat o pokoutně vyrobený alkohol s velmi nepříjemnými účinky na zdraví.

Městská kriminalita

Přesto, že se v ulicích velkých měst pohybuje značné množství příslušníků policie, drobná kriminalita je tu stále značně

rozvinutá. Především ve večerních hodinách v méně frekventovaných čtvrtích hrozí také možnost loupežného přepadení. Doporučuje se proto zachovávat základní bezpečnostní opatření:

- nosit u sebe jen část peněz;
- valutu měnit jen v oficiálních směnárnách;
- při využití taxi služby, návštěvě restaurace či využití jiných služeb si předem zjistit ceny;
- pokud vás zastaví příslušník policie a chce vám zkontrolovat doklady, musí prokázat svou totožnost – každý příslušník musí mít na hrudi štítek s osobním číslem;

Co dělat v případě okradení?

V případě, že vám byl ukraden cestovní pas nebo jiný osobní doklad, je třeba sepsat protokol na nejbližší policejní stanici. Protokol předložíte při podání žádosti o vystavení nového nebo náhradního cestovního dokladu na konzulátu.

Drogová problematika

Doporučujeme nepřebírat žádné předměty, balíčky, zavazadla apod. od neznámých osob.

Zákony Ruské federace trestají pašování, prodej a navádění ke konzumaci drog přísnými nepodmíněnými tresty odnětí svobody.

Doprava

Osobním automobilem: Pokud řidič není majitelem automobilu, musí mít u sebe úředně ověřenou plnou moc od majitele automobilu, která musí být opatřena úředně ověřeným předkladem do ruštiny. Vzhledem ke klimatickým podmínkám a špatné údržbě silniční sítě je autodoprava často náročná a nebezpečná. Situaci ještě zhoršuje nevypočitatelné chování místních řidičů či špatné značení. Kritická je situace na silnicích města Moskvy a dalších větších měst z důvodu nepřetržitých dopravních omezení, oprav a hustoty provozu. Kontroly dopravní policie (DPS) jsou časté, pokuty za překročení rychlosti je třeba platit na místě nebo bankovním převodem. V případě nehody je třeba počítat s tím, že zásahová vozidla, odtahové služby a především lékařská pomoc se na místo autonehody dostavují s velkým zpožděním.

Vlakem: Služby na ruské železnici jsou poměrně rozvinuté a kvalitní. Vedle standardních státních vlakových souprav lze využívat rovněž dražší a komfortnější soupravy (tzv. firmennyje pojezda). Pro dopravu na kratší vzdálenosti je možné využít sítí elektrických souprav (tzv. električek). Pohodlné rychlovlaky (Sapsan) jezdí na trase Moskva – Sankt Peterburg a Moskva – Nižní Novgorod.

Jízdenky na vlak (na dlouhé vzdálenosti) se prodávají jen s 60 denním předstihem; v sezóně (období svátků a letních prázdnin) bývají často rychle vyprodané. Při nákupu jízdenky je třeba předložit cestovní pas nebo kopii jeho datové stránky; po zaplacení zkontrolujte údaje uvedené na lístku (jméno, číslo pasu). Při nástupu do vlaku se kromě platné jízdenky předkládá i cestovní pas.

Letadlem: Vnitrostátní lety jsou operovány řadou místních aerolinek. Není zaručené, že ruské vnitřní aerolinky dokonale respektují mezinárodní bezpečnostní směrnice.

Celní a devizové předpisy

Dovoz a vývoz valuty z/na území Ruské federace upravuje federální zákon č. 173-FZ ze dne 10.12.2003 "O měnové regulaci a kontrole". Uvedený zákon byl novelizován a v souladu s jeho novelou platí v Ruské federaci právní úprava, která stanoví pro fyzické osoby (rezidenty i nerezidenty) některé změny v oblasti dovozu a vývozu cizí nebo ruské měny.

Jde zejména o následující:

Dovážená cizí měna a měna RF v hotovosti, cestovní šeky, cizí i ruské cenné papíry v celkové hodnotě přesahující 10 000,- USD, dovážené do RF fyzickými osobami (rezidenty i nerezidenty) podléhají písemné deklaraci celním orgánům Ruské federace.

Vývoz cizí měny a měny RF (rezidenti i nerezidenti) v hotovosti, cestovních šeků a cenných papírů v hodnotě vyšší než 10.000,- USD podléhá písemné deklaraci celním orgánům Ruské federace (ve dvojím vyhotovení).

Vývoz měny v hotovosti, cestovních šeků a cenných papírů v hodnotě 10.000,- USD a nižší je osvobozen od celní deklarace či jiných úředních úkonů. Vývoz měny v hotovosti nebo cestovních šeků a cenných papírů v hodnotě přesahující 10 000,- USD je možný jen při předložení písemné celní deklarace a ostatních dokumentů dokládajících předchozí dovoz měny cestovních šeků a cenných papírů do Ruské federace v hodnotě nad 10 000,- USD.

Doporučujeme všem občanům ČR dovezenou valutu do RF řádně deklarovat a to jak při příjezdu do RF, tak i při odjezdu z RF.

Obzvláštní pozornost musí turisté věnovat vývozu starožitností, historických zbraní, literatury a jiných uměleckých předmětů. V těchto případech je nutné předložit na hraničních přechodech RF povolení k vývozu těchto předmětů vydané Ministerstvem kultury RF.

Při dovozu zvířat na území RF je nutné předložit potvrzení o jejich příslušném očkování a vyhovujícím zdravotním stavu. To samé platí při jejich vývozu z RF. Obě potvrzení je vhodné mít opatřené úředním překladem do ruského jazyka.

Přesné informace je možné nalézt na stránkách ruské Federální celní služby www.customs.ru. Na těchto stránkách je rovněž možné nalézt seznam věcí **podléhajících písemné deklaraci** při jejich převozu fyzickou osobou přes celní hranici Ruské federace za účelem osobního použití.

Poznámka: Máte-li některou z věcí, které podléhají celní deklaraci, je třeba při příletu do RF v takovém případě projít tzv. červenou zónou (a nikoli zelenou). Před tím je třeba **dvojmo vyplnit celní prohlášení. Jedno vyhotovení odevzdáte, druhé si necháte potvrdit a uschováte pro pozdější celní kontrolu při odjezdu z RF jako doklad o tom, že jste deklarovanou věc do RF dovezli.**

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Zaměstnávání cizinců upravuje federální zákon RF č. 115 z 25. 7. 2002 „O právním postavení cizinců v Ruské federaci“ v platném znění. Podle tohoto zákona vláda Ruské federace každý rok stanoví na návrh státních orgánů kvótu počtu cizinců, kteří budou moci v RF vykonávat pracovní činnost. Kvóty se stanoví podle demografické situace v jednotlivých oblastech a možností zaměstnavatelů zajistit pro cizince práci. Kvóty nejsou mezi jednotlivými regiony, oblastmi, kraji a republikami převoditelné. V některých oblastech, popř. sférách činnosti, je zaměstnávání cizinců přímo zakázáno. Jedná se např. o oblasti se zvláštním pobytovým režimem, se složitou politickou situací, v zařízeních vojenského a strategického

průmyslu apod.

Pokud cizinci stráví v Rusku méně než 183 dní kalendářních dní, platí daň z příjmů 30 %. Nad 183 dní se daň snižuje na 13 %. Tzv. vysoce kvalifikovaní pracovníci mají daň sniženou rovnou na 13 %.

Dalším ze zákonů kterými je třeba se řídit je zákon RF č. 109 z r. 2009 "O imigrační evidenci občanů a osob bez občanství Ruské federace".

Na v Rusku se dočasně nacházející zahraniční pracovníky platí zaměstnavatel penzijní pojištění v plné výši (22 %) a snížené sociální pojištění (1,8 %).

Zájem je zejména o vysoce kvalifikované pracovníky, o odborníky v oblasti výpočetní techniky, strojírenství, chemie, zdravotnictví. Naproti tomu nemohou být cizinci zaměstnáni v profesích spadajících pod maloobchodní síť.

Zaměstnavatelé musí nejdříve získat povolení na zaměstnání cizinců, které vydávají orgány migrační služby. Pokud ho mají, obrazejí se se svou žádostí o zaměstnání konkrétního cizince na místní pracovní úřad, který žádost posoudí a v případě svého souhlasu ji postoupí teritoriálnímu orgánu migrační služby, která vystaví pozvání na vjezd do RF za účelem pracovní činnosti.

Zájemce o práci v Ruské federaci, který ještě nevstoupil do žádného kontaktu s ruským zaměstnavatelem, by se proto měl nejdříve obrátit na pracovní úřad v místě, kde by chtěl pracovat, a informovat se o tom, zda se ve zvoleném místě připouští zaměstnání cizinců a zda mají místní podnikatelé zájem o práci, kterou cizinec nabízí. V kladném případě má cizinec za sebou první krok k realizaci jeho zájmu o pracovní činnost v RF. Další, podstatně složitější, je etapa dojednání pracovních podmínek, zajištění ubytování, obstarání dokumentů k vydání pracovního víza, apod. Je proto snazší hledat práci v českých firmách již působících na území RF. Bližší informace o jejich působení na ruském trhu lze získat na zastoupení CzechTrade v Moskvě.

Platy se v Moskvě pohybují přibližně na stejné úrovni jako v České republice, platy specialistů (vedoucí, hlavní účetní apod.) jsou vyšší než platy v ČR. České firmy zaměstnávají místní síly především jako pomocné administrativní síly ve svých kancelářích a jako představitele svých zastoupení v teritoriu a snižují tak náklady, které by pro ně znamenalo vyslání českého občana. Jedná se zejména o firmy, které jsou na ruském trhu aktivní delší dobu, důvěřují svým partnerům nebo si postupně vybudovaly dealerskou síť. Z finančního hlediska je zaměstnávání místních sil pro české firmy výhodné, i když musí podstoupit administrativně náročné procedury. Firma, která místní síly zaměstnává, za ně hradí veškeré poplatky do penzijního a sociálního fondu, zdravotní pojištění a poplatky do fondu zaměstnanosti.

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Pokud je občan ČR zdravotně pojištěn, asistenční služba, na kterou se v souvislosti s instrukcí pojištění obrátí, sama vybere vhodné zdravotní zařízení k ošetření či hospitalizaci. Důležitá telefonní čísla:

Záchránná služba a první pomoc 103

Univerzální pohotovostní číslo 112

Jak se nechat v Rusku ošetřit?

V Rusku funguje celá řada různých zdravotnických zařízení, od luxusních po obyčejné se zastaralým vybavením a

nevábnyím prostředím. Moskva a Petrohrad mají velkou část zdravotní sítě srovnatelnou třeba s Českou republikou, rozdíly v regionech jsou ale propastné. Mezi lepší evropský standard lze třeba považovat zdravotní síť Medsi nebo European Medical Center.

Pozor! Při cestě do Ruska je třeba uzavřít zdravotní pojištění. Pokud nebudete pojištěni, ruská zdravotnická zařízení po vás budou požadovat, abyste za provedené úkony zaplatili hotově (často i před úkonem). V soukromých klinikách je často povinností za úkon zaplatit s tím, že teprve poté řešíte proplacení úkonu s pojišťovnou. V případě, že nebudete moci zaplatit, lékař vás nemusí ošetřit.

Výjimku představují ruské státní stanice první pomoci, které poskytují základní ošetření zdarma každému bez rozdílu.

Pojišťovny neproplácejí zdaleka všechny typy lékařského ošetření. O tom, zda pojišťovna ten který zákrok proplatí, vás informuje až zpětně (na základě vystavené lékařské zprávy). Pokud zákrok není ohodnocen jako urgentní, musí jej pacient uhradit sám.

Pozor! Nezřídka se stává, že asistenční služba vybere bez předběžné konzultace s pacientem luxusní (drahé) lékařské zařízení. Doporučuje se proto konzultovat s asistenční službou i tuto otázku. V akutních případech lze využít dalších doporučení pracovníků zastupitelského úřadu.

Očkování

Pro území Ruské federace se doporučují následující vakcíny: záškrt, obrna, tetanus, tyfus, chřipka a hepatitida typu A a B.

Nebezpečí nákazy hepatitidou typu B je všeobecné. Z preventivních důvodů se nedoporučuje pít vodu z vodovodu; kontrolujte pečlivě dobu trvanlivosti potravin a kvalitu vodky a dalšího domácího alkoholu rozlévaného v kioscích (musí být opatřena kolkem).

Vzteklina

Ve velkých městech se vyskytují početné smečky potulných psů. Vyhýbejte se styku s těmito zvířaty a pokud se budou chovat podezřele, okamžitě se vzdalte z jejich dosahu.

Klíšťata

Zamoření klíšťat v Rusku je obecně velké. Klíšťata se vyskytují i v městských parcích. S příchodem letních teplot se v ruských lesích, a to především na Sibiři, začínají objevovat klíšťata přenášející arbovirus typu B.

Hepatitida

Epidemie hepatitidy typu A se mohou v některých místech vyskytnout v souvislosti se špatným stavem vodovodů či se špatnou kvalitou prodáváných nápojů. Doporučujeme proto nakupovat nápoje zaručených značek.

Léky

Ve velkých městech je vysoká koncentrace lékáren nabízejících standardní západní výrobky. Mohou se objevit případy

padělaných léků, proto doporučujeme návštěvníkům Ruska vybavit se na cestu základními léky domácí výroby, zejména těmi, které cestovatel dlouhodobě a standardně užívá.

7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 7.2. Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)
- 7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)
- 7.4. Internetové informační zdroje

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Zastupitelský úřad ČR v RF

123056 Moskva, ul. J. Fučíka 12/14

tel.: +7 495 276 07 01 ústředna, +7 495 276 07 02 konzulární informace

fax: +7 499 250 15 23

e-mail: moscow@embassy.mzv.cz

web: www.mzv.cz/moscow

ekonomické oddělení

tel: +7 495 276 07 20

fax: +7 499 251 25 27

e-mail: commerce_moscow@mzv.cz

konzulární oddělení

tel.: +7 495 276 07 15

fax: +7 499 253 92 82

e-mail: consulate_moscow@mzv.cz

Generální konzulát Sankt Petěrburg

193015 Sankt Petěrburg, ul. Tverskaja 5

tel.: +7 812 271 46 12

fax: +7 812 271 46 15

e-mail: petersburg@embassy.mzv.cz

Generální konzulát Jekatěrinburg

620075 Jekatěrinburg, ul. Gogola 15

tel.: +7 343 379 47 62

fax: +7 343 379 49 26

email: yekaterinburg@embassy.mzv.cz

Honorární konzulát Chanty-Mansijsk

Chanty-Mansijsk, prospekt Mira 38

tel.: +7 34671 90600

fax: +7 34671 30210

e-mail: khantymansiysk@honorary.mzv.cz

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

Odbor MZV ČR

Odbor ekonomické diplomacie

ředitel odboru: PhDr. Marek SVOBODA

tel: +420 22418 2592

fax: +420 22418 2082

Teritoriální odbor MPO ČR

Odbor zahraničně ekonomických politik I

ředitel odboru: Mgr. Martin POSPÍŠIL

tel: +420 22485 2618

fax: +420 22485 3072

Oddělení SNS, západního Balkánu a dalších zemí MPO ČR

vedoucí oddělení: PhDr. Václav LÍDL

tel: +420 22485 2006

fax: +420 22485 2573

CzechTrade Moskva

125047 Moscow, 3rd Tverskaya-Yamskaya Street 36/40

ředitel regionálního centra: Ing. Štěpán JÍLEK

tel.: +420 234 668 122

tel/fax.: +7 499 978 76 42 (fax – pouze po ohlášení a ručním přepnutí)

mob: +7 905 708 59 99

e-mail: moscow@czechtrade.cz

web: <http://www.czechtrade.ru>

CzechTrade Jekatěrinburg

620075 Yekaterinburg, Gorkogo 45a

vedoucí zahraniční kanceláře: Bc. Petr SLOWIK

tel.: +420 224 907 546

tel.: +7 343 217 35 71

mob: +7 963 035 35 93

e-mail: yekaterinburg@czechtrade.cz

web: <http://www.czechtrade.ru>

CzechTourism Moskva

125047 Moscow, 3rd Tverskaya-Yamskaya Street 36/40

ředitelka zahraničního zastoupení: Mgr. Alena KUDÍLKOVÁ

odpovědný za evropskou část Ruska, Běloruska a Zakavkazsko

tel: +7 499 978 52 05

tel/fax: +7 499 978 21 65

web: <http://www.czechtourism.com>

email: novotny@czechtourism.com, moscow@czechtourism.com

CzechTourism Jekatěrinburg

620026 Yekaterinburg, Ural House of Tourism, 42 Gogol St.

tel: +7 343 287 10 87

fax: +7 343 287 11 87

e-mail: ekaterinburg@czechtourism.com

web: <http://www.czechtourism.com>

České centrum Moskva

123056 Moscow, Yuliusa Fuchika Street 12/14

ředitelka: Mgr. Hana Skládalová

tel: +7 499 978 73 89

IP linka: +420 234 668 513, +420 234 668 514

e-mail: cmoskva@czech.cz

České centrum – Český dům Moskva

Nabízí českým cestovatelům, podnikatelům a organizacím služby zaměřené na podporu jejich exportních aktivit a vytváří pro ně v RF reprezentativní zázemí.

- Hotelové služby s 87 hotelovými pokoji
- Restaurační služby
- Pronájem 122 kanceláří a 132 bytů
- Služby Business Centra
- Prezentační prostory ke konání firemních prezentací, tiskových konferencí, seminářů, obchodních jednání a společenských akcí
- Momentálně je v Českém domě v Moskvě akreditováno cca 100 českých firem

Posláním Českého centra Moskva je rozvoj dialogu se zahraniční veřejností a podpora aktivní prezentace ČR ve všech oblastech kultury, vědy a školství.

Kontakty

125047 Moscow, 3rd Tverskaya-Yamskaya Street 36/40

ředitel: Mgr. Jiří PODHOLA, MBA

e-mail: czechcentres.cz/ceskydum

Recepce – rezervace hotelového ubytování a informace

Tel.: +7 495 787 78 51

IP linka: +420 234 668 111

e-mail: recepce@czech.cz

Dlouhodobé pronájmy bytů a kanceláří

Tel.: +7 499 972 16 21

IP linka: +420 234 668 108

e-mail: pronajem@czech.cz

Business centrum

Tel.: +7 495 787 78 53

IP linka: +420 234 668 153

e-mail: bc@czech.cz

Sekretariát ředitele

Tel.: +7 495 787 78 54

IP linka: +420 234 668 155

e-mail: ceskydum@czech.cz

Česká televize

125047 Moscow, 3rd Tverskaya-Yamskaya Street 31/35

tel.: +7 499 978 76 26

e-mail: ctmoskva@online.ru

Český rozhlas

125047 Moscow, 3rd Tverskaya-Yamskaya Street 31/35

tel.: +7 499 978 73 89

e-mail: crradio@col.ru

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.).

Důležitá čísla

Pokud je občan ČR zdravotně pojištěn, asistenční služba, na kterou se v souvislosti s instrukcí pojištění obrátí, sama vybere vhodné zdravotní zařízení k ošetření či hospitalizaci. Důležitá telefonní čísla:

Přivolání hasičů: 101

Přivolání policie: 102

Záchranná služba a první pomoc: 103

Hlášení úniku plynu: 104

Univerzální pohotovostní číslo: 112

Velvyslanectví ČR v Moskvě konzulární oddělení: **007 495 276 07 15**, hlasový strom: 007 495 276 07 01

V případě nouze občana ČR v RF se volá telefon **007 916 353 26 01**, kde se občan dozví, jak má postupovat.

Při volání z území RF se místo mezinárodního kódu RF "007" volí číslice "8". Při volání z pevné linky do zahraničí se volí číslice „8“ a po 4 vteřinách číslo "10" a dále se vytáčí kód země (pro ČR 420), kód města a číslo volaného účastníka.

Konzulární odbor MZV RF

informace tel.: +7 499 244 45 81, fax: +7 499 244 24 76, +7 499 244 34 48

Skupina ruských konzulů konajících konzulární službu

Šeremetěvo tel.: +7 916 261 23 84, +7 915 118 16 14, fax: +7 495 5782114, www.svo.aero

Domodědovo tel.: +7 495 971 24 71, +7 916 856 247, +7 916 261 23 59, fax: +7 495 967 84 38, www.domodedovo.ru

Vnukovo tel.: +7 495 436 40 19, +7 903 211 81 01, fax: +7 495 436 27 36, www.vnukovo.ru

Hlavní správa pro otázky migrace Ministerstva vnitra RF (migrační služba)

Glavnoje upravlenije po vaprosam migracii MVD RF

Moskevská pobočka

Moskva, Pokrovka 42 (stanice metra Čistyje prudy)

dotazy týkající se registrace cizinců tel.: +7 499 230 72 53

dotazy týkající se získání pracovního povolení pro cizince tel.: +7 499 230 72 53

web: www.mvd.ru

www.gosuslugi.ru

7.4 Internetové informační zdroje

- Nejpoužívanější ruské vyhledávače: www.yandex.ru, www.rambler.ru
- Server orgánů státní správy RF: www.gov.ru
- Server vlády RF s odkazy na jednotlivé resorty: www.government.ru, www.government.gov.ru
- Ministerstvo zahraničních věcí RF: www.mid.ru
- Ministerstvo vnitra RF: www.mvd.ru
- Ministerstvo ekonomického rozvoje RF: www.economy.gov.ru
- Ministerstvo průmyslu a obchodu RF: www.minprom.gov.ru
- Ministerstvo energetiky RF: www.minenergo.gov.ru
- Ministerstvo financí RF: www.minfin.ru
- Ministerstvo dopravy RF: www.mintrans.ru
- Ministerstvo zemědělství RF (zde je možné nalézt i odkazy na stránky všech profesních komor, svazů a asociací ze sektoru zemědělství a potravinářství): www.mcx.ru
- Federální služba pro veterinární a fytosanitární dozor: www.fsvps.ru
- Ministerstvo zdravotnictví a sociálního rozvoje RF: www.minzdravsoc.ru
- Ministerstvo přírodních zdrojů a ekologie RF: www.mnr.gov.ru

- Ministerstvo pro mimořádné události RF: www.mchs.gov.ru
- Ministerstvo obrany RF: www.mil.ru
- Ministerstvo školství RF: www.mon.gov.ru
- Ministerstvo pro rozvoj Dálného východu RF: <http://minvostokrazvitia.ru/>
- Oficiální stránky prezidenta RF: www.kremlin.ru
- Centrální banka RF: www.cbr.ru
- Delegace Evropské unie v RF: www.eeas.europa.eu/delegations/russia/index_en.htm
- Obchodně-průmyslová komora RF: www.tpprf.ru
- Zastoupení v ČR: www.rutpp.cz
- Ruský svaz průmyslníků a podnikatelů: www.rspp.ru
- Moskevská obchodní a průmyslová komora: www.mostpp.ru
- Asociace evropských podnikatelů: www.aebrus.ru
- Federální statistická služba (ROSSTAT): www.gks.ru
- Daňová správa: www.nalog.ru
- Federální celní služba: www.customs.ru
- Federální antimonopolní úřad: www.fas.gov.ru
- Federální služba technického, ekologického a jaderného dozoru: www.gosnadzor.ru
- Informace o clech a Celní Unii (RF, Bělorusko, Kazachstán): www.tks.ru, www.tsouz.ru
- Federální migrační služba: www.fmsrf.ru
- Státní dopravní služba: www.gai.ru
- Server regionů RF: www.regions.ru
- Server vlády Moskvy: www.mos.ru
- Server vlády Moskevské oblasti: www.mosreg.ru
- Informace o ruských zákonech: www.garant.ru, www.consultant.ru

Zpravodajské zdroje v ruském jazyce:

Zpravodajský server NEWSru: www.newsru.com -

Zpravodajský server Meduza: www.meduza.io

Deník RBK: www.rbk.ru

Deník Kommersant: www.kommersant.ru

Deník Vedomosti: www.vedomosti.ru

Internetová TV Dožd': www.tvrain.ru

Deník Novaja Gazeta: www.novayagazeta.ru

Deník Rossijskaja Gazeta: www.rg.ru

Deník Něžavisimaja Gazeta: www.ng.ru

Zpravodajské zdroje v anglickém jazyce:

Deník The Moscow Times: www.themoscowtimes.ru

Webové stránky zastupitelských úřadů České republiky

Velvyslanectví České republiky v Moskvě: www.mzv.cz/moskva

Generální konzulát České republiky v Sankt-Petěrburgu: www.mzv.cz/petersburg/cz/index.html

Generální konzulát České republiky v Jekatěrinburgu: www.mzv.cz/yekaterinburg

Turistika:

Federální agentura pro cestovní ruch: www.russiatourizm.ru

Turistické informace: www.rostur.ru

Statistika:

Federální statistická služba (Rosstat): www.gks.ru

Informace o leteckých spojkách:

- www.csa.cz
- www.aeroflot.ru